

متعهد به ادبیات
به یاد موسی اسوار

دادشورا بر سرزاکانی
افزایش انتقادات از شهردار تهران

نماد واقع گرایی
به بهانه زادروز آیت الله هاشمی

به نقدها توجه شود

وزیر ارشاد از معاونانش و مدیرانش خواست تا نقدهای تحلیلی را مورد توجه قرار دهند

یادداشت روز

نژادپرستی تا ۲۰۲۵

آیا غرب همچنان مهد ارزش‌های انسانی و حقوق بشر است؟

عمادالدین باقی

جامعه‌شناس و پژوهشگر حقوق بشر

می‌خواهم در مورد سال‌ها تلاش برای تغییر نام یک خیابان در آلمان بنویسم اما مطمئناً بی‌درنگ برخی خواهند گفت اینها چه ربطی به آب و برق و معیشت مردم دارد؟ در اینکه معیشت و آب و برق مردم اولویت اول و بی‌کفایتی مدیران و مسئولان قبلی و اکنون ملامت‌کردنی است، تردیدی نیست اما آیا به این عنوان باید هر بحث دیگری را تعطیل کرد؟ نتیجه چنان منطق نادرست و عوام‌فریبانه‌ای، این خواهد بود که باید بسیاری از کارها و مشاغل در کشور تعطیل شود و همه کلاس‌های مدارس و دانشگاه‌ها را هم باید تعطیل کنند چون بسیاری از درس‌های آنها هیچ ربطی به آب و برق و معیشت مردم ندارد. اما دو نکته ربط دارد یکی اینکه نشان می‌دهد در جامعه توسعه‌یافته هم گاهی برای تغییرات جزئی تلاش‌های طولانی لازم است. دوم اینکه برای عده‌ای در ایران، کشورهای اروپایی قطب‌نمای تغییرات مطلوب هستند و لازم است، واقعیت این قطب‌نما و الگوی هدف را بهتر بشناسیم. سال‌ها بود غرب را مهد ارزش‌های حقوق بشر و دموکراسی می‌دانستیم و دو سال نسل‌کشی در غزه روی دیگر سکه را نشان داد و معلوم شد، ارزش‌های حقوق بشر و دموکراسی در میان اندیشمندان و نظریه‌پردازان غربی جریان داشت نه در دولت‌ها و دولت‌ها به سادگی این ارزش‌ها را به پای قصایب‌های صهیونیسم، حراج کردند و این ارزش‌ها برایشان ارزش ایزاری داشته است نه ارزش ذاتی.

به ندرت پیدا می‌شوند اشخاصی مانند جیانی اینفانتینو، رئیس فیفا (همان که کاپ جهانی را به ترامپ داد) که اخیراً در اعتراض به جنایات رژیم صهیونیستی در منطقه گفت: ما اروپایی‌ها قاتل مردمان جهان هستیم.

«من یک اروپایی هستم و معتقدم ما اروپایی‌ها باید به خاطر اقداماتی که در ۳ هزار سال گذشته در جهان انجام داده‌ایم به اندازه ۳ هزار سال بعد از آن عذرخواهی کنیم قبل از آن‌که در صد برآیم به دیگران درس اخلاق بدهیم.» او سپس جنگ‌های جهانی اول و دوم و هولوکاست، بردگی حدود ۱۸۰ میلیون آفریقایی، کشتن ۸۸ درصد آنها را در اقیانوس اطلس و کشتن بیش از ۱۰۰ میلیون نفر از بومیان شمال آمریکا و ۵۰ میلیون نفر از بومیان آمریکای جنوبی را مثال زد و گفت، مرتکبان این جنایات مسلمانان نبودند، غربی‌ها بودند.

در باره نژادپرستی نیز هر روز اخبار تلخی در آمریکا و اروپا منتشر می‌شود که می‌تواند ما را در مورد آنجا واقع‌بین‌تر کند و نشان دهد اگر چه آنها در برخی از شیوه‌های حکمرانی موفق‌تر و پیشروتر از ما هستند اما با ارزش‌های حقوق بشر هنوز بسیار فاصله دارند، اگر نگویم در بعضی موارد از برخی جوامع شرقی هم عقب‌ترند. ما به جای الگو گرفتن از آنها باید بگوئیم، ارزش‌های انسانی و دموکراتیک را در جامعه خود بیوراثیم و نهادینه کنیم. واقعیت این است که برخلاف تصور خود کم‌بینان در تاریخ جوامع اسلامی هیچ‌وقت نژادپرستی به قدرت و شدتی که در آمریکا و اروپا جریان داشت، وجود نداشته است (که اثبات آن و شواهد و مستندات فراوانش نیازمند مقاله‌ای دیگر است). تازه‌ترین نمونه‌اش خبر تغییر نام یک خیابان در آلمان است.

خانم اسپیلبرگ در تحقیق ارزنده‌اش می‌نویسد: یکی از اصطلاحات مساله‌ساز در مورد مسلمانان و قرآن که آمریکاییان از اروپا به ارث بردند.

ادامه در صفحه ۲

بدهکار امروز

بانک مرکزی اعلام کرد:

بابک زنجانی

۱ میلیارد و ۹۶۷ میلیون یورو

به دولت بدهکار است

و هنوز بدهی خود را

پرداخت نکرده است

سازندگی بررسی می‌کند:

زنجانی با پشتیبانی کدام گروه سیاسی

آزادانه فعالیت می‌کند

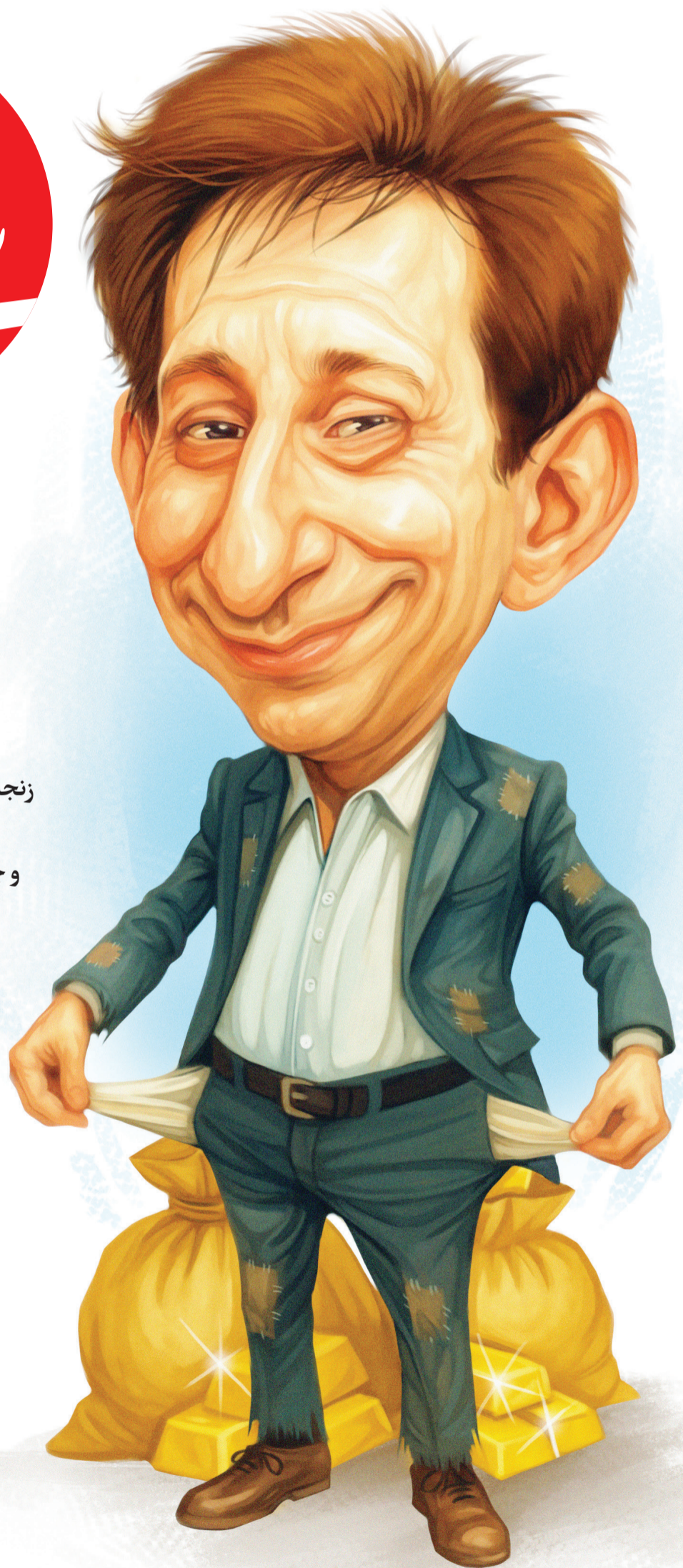
و چرا بدهی‌های خود را نمی‌پردازد؟

جمشید پیش‌قدم

گروه اقتصاد

دعوی بابک زنجانی و بانک مرکزی وارد مرحله جدیدی شده است. پس از آنکه محمدرضا فرزین به سفارش‌های پس‌برده درباره کاسب امروز، بی‌اعتنایی کرد و به طور مشخص زیر بار اعطای مجوز برای واردات طلا نرفت، بابک زنجانی با انتشار یک ویدئو در شبکه ایکس به افشاکاری علیه بانک مرکزی پرداخت. او که چند روز پیش مدعی وجود ۹۵ هزار میلیارد تومان رانت در ضرب سکه توسط بانک مرکزی شده بود، در شبکه ایکس نوشت: «از دیروز که اعلام کردم قصد دارم، فساد تیم بانک مرکزی را افشا کنم، همه شبکه‌های معاند با پول بیت‌المال علیه من بسیج شدند تا این صدا خاموش شود اما این تازه آغاز راه است.» کاملاً واضح است که بابک زنجانی بانک مرکزی را به رانت و فساد متهم کرده است. او حمایت کدام گروه سیاسی را پشت سر خود دارد که به این راحتی علیه سیاستگذار پولی اتهام وارد می‌کند؟

ادامه در صفحه ۶

خبر

معاون سیاسی وزیر کشور خبر داد:

**تهیه پیش نویس لایحه افزایش
تعداد نمایندگان مجلس**

معاون سیاسی وزیر کشور از تهیه پیش نویس لایحه افزایش تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اصلاح جدول حوزه های انتخابیه خبر داد. علی زینی وند، معاون سیاسی وزیر کشور ضمن تشریح اقدامات حوزه معاونت سیاسی در یک سال گذشته گفت: اولین اقدامی که وزارت کشور و حوزه معاونت سیاسی در شروع دولت ها انجام می دهند، بحث انتصابات است. وی ادامه داد: در دولت چهاردهم، براساس شعار وفاق ملی رئیس جمهور، کابینه دوم استانداران شکل گرفت و از ۳۱ استاندار منصوب شده ۳۰ نفر سابقه مرتبط با وزارت کشور دارند.

زینی وند اضافه کرد: در حوزه فرمانداران نیز سرعت انتصاب بی نظیر بود و تاکنون ۸۸ درصد فرمانداران تعیین تکلیف شده اند. توجه ویژه ای به تجربه و کارآمدی کادر وزارت کشور شد و افراد منصوب شده دارای سوابق مرتبط و مدیریتی مؤثر هستند.

معاون سیاسی وزیر کشور تأکید کرد: این انسجام مدیریتی همچنین اختیارات تفویض شده، باعث شد در جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، استانداران و فرمانداران به نحو احسن کشور را اداره کنند.

وی خاطر نشان کرد: توجه ویژه به بانوان و اقوام و مذاهب در انتصابات صورت گرفت. برای اولین بار ۲۰ فرماندار زن با سابقه مرتبط و ۴۰ بانوی بخشدار منصوب شدند.

معاون سیاسی وزیر کشور یادآور شد: همچنین استانداران بومی اهل سنت در سیستان و بلوچستان و کردستان و استاندار عرب در خوزستان منصوب شدند که موجب تقویت انسجام ملی و همبستگی اجتماعی شد.

وی در ادامه درباره آمار انتصابات فرمانداران توضیح داد: تاکنون ۳۳۶ حکم قطعی برای فرمانداران صادر شده که معادل ۷۰ درصد است. ۲۰ فرماندار بانو، ۳۷ فرماندار اهل سنت، ۳۴۱ فرماندار داخل کادر وزارت کشور معادل ۸۲ درصد و ۳۷۹ فرماندار دارای سابقه اجرایی مرتبط معادل ۹۱ درصد هستند.

زینی وند با اشاره به اقدامات حوزه سیاسی گفت: منشور حکمرانی مطابق با وفاق ملی تدوین و به استانداران ابلاغ شد و بخشی از ارزیابی آنان بر اساس همین منشور انجام می شود.

وی گفت: ارتباط مؤثر و بدون تبعیض با احزاب و جریان های سیاسی مختلف برقرار و زمینه نشست تاریخی انسجام ملی بعد از جنگ فراهم شد.

وی افزود: در حوزه قانون گذاری، پیگیری تصویب قانون راهپیمایی ها و تجمعات و فراهم کردن زمینه اجرای اصل ۲۷ قانون اساسی در دستور کار قرار گرفت. همچنین مقدمات برگزاری انتخابات تمام الکترونیک شوراهای اسلامی شهر و روستا فراهم شده است تا شفافیت، دقت، امنیت و اعتماد افزایش یابد.

زینی وند تأکید کرد: استانداران و فرمانداران با تجربه و توانمندی های خود در جنگ ۱۲ روزه عملکرد موفق داشتند و این تجربه در اداره کشور و پیگیری امور مردم نمود یافته است.

وی افزود: همچنین آیین نامه اجرایی قانون انتخابات شوراهای اسلامی کشور تدوین شده و کلان پروژه تدقیق و تطبیق نقشه های مصوب تقسیمات کشوری نیز در حال اجراست.

معاون سیاسی وزارت کشور درباره اصلاحات انتخاباتی گفت: پیش نویس لایحه افزایش تعداد نمایندگان مجلس شورای اسلامی و اصلاح جدول حوزه های انتخابیه تهیه شده است.

جنگال صدر و مطهری

مرز بین آزادی بیان شخصیت های سیاسی و حفظ ملاحظات امنیت ملی کجاست؟

وزیر خارجه انتقاد کرد و او را به «نظامی گونه صحبت کردن» و نگاه به سیاست داخلی در مذاکرات متهم و تأکید کرد که عراقچی باید «دیپلماتیک تر عمل می کرد، شاید جنگ به تأخیر می افتاد.» او افزود که مذاکرات نیازمند بازی دیپلماتیک و استفاده هوشمندانه از استدلال، خنده و لبخند است و نباید همه چیز سفت و خشک گرفته شود.

مرز باریک آزادی بیان و امنیت ملی

مجموع این نظرات حساسیت برانگیز و واکنش ها به آنها بار دیگر بحثی قدیمی را زنده کرده است: آیا مسئولان و چهره های سیاسی می توانند هر تحلیلی را آزادانه بیان کنند؟ یا باید به دلیل موقعیت شان بیشتر از افراد عادی مراقب باشند؟ برخی از منتقدان معتقدند که چون صدر و مطهری به هر حال بخشی از بدنه حاکمیت بوده یا هستند، سخنان شان با تحلیل یک کارشناس رسانه ای متفاوت است و می تواند، تبعات بین المللی داشته باشد. اما از سوی دیگر تأکید می کنند که محدود کردن حق اظهار نظر این چهره ها می تواند، تضاد جدی با آزادی بیان و تنوع دیدگاه ها ایجاد کند به ویژه در جامعه ای که نیازمند گفت و گو و شفافیت است.

پیامدهای سیاسی داخلی

اما این جنگال تنها محدود به سطح امنیتی نمی شود. در سطح سیاسی هم می توان آن را بخشی از اختلاف میان اصلاح طلبان و اصولگرایان دانست. اصولگرایان با حمله به صدر و مطهری تلاش می کنند، جریان اصلاحات را در موقعیت «ضد امنیت ملی» معرفی کنند. این در حالی است که اصلاح طلبان همواره تأکید داشته اند، بیان تحلیل و نقد لازمه اصلاح امور است. به این ترتیب ماجرا بیش از آنکه صرفاً امنیتی باشد به ابزاری در رقابت های سیاسی داخلی تبدیل شده است.

انتقاد تند رسانه های اصولگرا به صدر و مطهری و درخواست آنها برای اقدام قوه قضائیه در برابر این نوع اظهارات و ایجاد چارچوب تازه ای در قوانین رسانه ای، نشان می دهد که در کشور مرز میان نقد و تحلیل سیاسی و تهدید امنیت ملی همچنان مبهم است. هر چند نمی توان منکر اهمیت ملاحظات امنیتی در شرایط منطقه ای پر تنش شد اما تبدیل هر اظهار نظر متفاوت به «اتهام همکاری با دشمن» نیز می تواند، فضای عمومی را به سمت خودسانسوری و انسداد سیاسی سوق دهد. بنابراین شاید آنچه در حال حاضر ضرورت دارد، تدوین پروتکل روشن برای اظهار نظر شخصیت های سیاسی و رسانه ها باشد؛ سازوکاری که هم مانع بهره برداری دشمن شود و هم اجازه ندهد، آزادی بیان و حق تحلیل در جامعه قربانی ملاحظات سیاسی و جناحی شود.

آن را ادامه پدیده ای دانست که «سندروم زبان بی قرار» نامیده می شود. این رسانه هشدار داد که بیان چنین تحلیل هایی در شرایط حساس پس از جنگ ۱۲ روزه، می تواند «مانند موشک های دشمن عمل کرده و به تخریب روحیه مردم و تغییر محاسبات دشمن» بینجامد. تسنیم همچنین یادآور شده که مسئولان و اعضای نهادهای عالی کشور باید پیش از دیگران در بیان تحلیل های شخصی محتاط باشند زیرا سخنان آنها می تواند، بازتاب های بین المللی داشته باشد.

جراحی واکنش تند اصولگرایان

اما چرا اصولگرایان به این سخنان واکنش نشان دادند؟ برای پاسخ به این پرسش، نخست باید جایگاه گویندگان را بررسی کرد. محمد صدر، عضو مجمع تشخیص مصلحت و دیپلماتی با سابقه است بنابراین سخنان او فقط در سطح یک تحلیلگر رسانه ای نیست و از دید افکار عمومی می تواند رنگ و بوی اطلاعات درون ساختاری داشته باشد، همین جایگاه هم سبب می شود که اظهاراتش حساسیت برانگیز باشد. علی مطهری نیز اگرچه اکنون مسئولیت رسمی ندارد اما نام خانوادگی و سابقه نمایندگی و نایب رئیسی مجلس در گذشته، او را همچنان در جایگاه چهره ای تأثیرگذار نگه داشته است. بنابراین حرف های این دو نفر از سطح یک اظهار نظر شخصی فراتر می رود. رسانه های اصولگرا با علم به همین نکات، تلاش کرده اند، نشان دهند که صدر و مطهری دانسته یا نادانسته، بهانه به دست دشمن داده اند.

بازتاب خارجی؛ عامل تشدید حساسیت

بخش مهمی از این جنگال به باز نشر سخنان مطهری توسط ترامپ برمی گردد. در شرایطی که آمریکا و متحدانش همواره از ادعای «تمایل ایران به ساخت سلاح هسته ای» برای فشارهای سیاسی و تحریم استفاده کرده اند، این جملات در سوء استفاده های از سوی ترامپ به عنوان «اعتراف رسمی» تلقی و برجسته شد. از نگاه منتقدان داخلی، این اتفاق مصداق بارز آن است که اظهارات غیرحساب شده داخلی می تواند به ابزار تبلیغاتی دشمن تبدیل شود. همین مساله سبب شد تا رسانه هایی چون جوان و تسنیم خواستار ورود قوه قضائیه و حتی تغییر قانون مطبوعات شوند.

دومینوی جنگال ساز

در حالی که بحث جنگال صدر و مطهری همچنان در صدر مباحث رسانه ای است، دومینوی اظهارات جنگالی دوباره به حرکت درآمد و محمد صدر، روز گذشته نیز در ادامه اظهارات جنگالی خود طس گفت و گویی تصویری، از سیاست ها و موضع گیری های سیدعباس عراقچی،

عاطفه شمس

گروه سیاسی

اظهارات جنگالی سیدمحمد صدر، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام و علی مطهری، نماینده پیشین مجلس، تب و تاب رسانه ها را موجب شده و در برهه ای حساس، مرز آزادی بیان و امنیت ملی را به چالش کشیده است؛ از ادعای همکاری روسیه با اسرائیل درباره ایران تا باز نشر سخنان هسته ای مطهری توسط ترامپ.

این سخنان که موجی از انتقاد و هشدارهای امنیتی را نیز برانگیخته، یک پرسش مهم را مطرح می کند: مرز بین آزادی بیان شخصیت های سیاسی و حفظ ملاحظات امنیت ملی کجاست؟ سیدمحمد صدر، عضو مجمع تشخیص مصلحت نظام در مصاحبه ای گفته بود که «روسیه اطلاعات پدافند هوایی ایران را در اختیار اسرائیل گذاشته» همچنین سقوط بالگرد حامل رئیس جمهور شهید ابراهیم رئیسی را «اقدام اسرائیل» دانسته بود. از سوی دیگر، انتشار دوباره اظهارات قدیمی علی مطهری مبنی بر اینکه «هدف اولیه ایران از آغاز فعالیت های هسته ای، ساخت بمب بوده» زمینه ساز حملات رسانه ای تازه ای شد به ویژه وقتی دونالد ترامپ این سخنان مطهری را در صفحه مجازی خود در شبکه «تروث» باز نشر کرد.

رسانه های اصولگرا چه گفتند؟

روزنامه کیهان در گزارشی، ماجرا را سیاسی - جناحی دیده و با انتقاد تند از محمد صدر، اظهارات او را «لاطانات» توصیف کرد و نوشت: «بسیاری از اصلاحاتچی ها با هر جریانی که مقابل آمریکا باشند، مخالفند.» این روزنامه همچنین تأکید کرده که اگر روسیه در مجامع بین المللی از ایران حمایت نمی کرد و در جنگ اوکراین با آمریکا درگیر نبود، اصلاح طلبان چنین ادعاهایی را مطرح نمی کردند.

روزنامه جوان اما در سرمقاله خود به طور همزمان محمد صدر و علی مطهری را هدف قرار داده و مساله را به «بی مسئولیتی فردی» تقلیل داد. این روزنامه با ادعای اینکه این افراد هیچ گاه به اطلاعات محرمانه دسترسی نداشته اند آنها را متهم کرد که «به دلیل بی عقلی و شوق دیده شدن، حرف های هیجانی و غیرمسئولانه می زنند.»

جوان همچنین از قوه قضائیه خواست که برخورد صریح تری با این گونه اظهارات داشته باشد و پیشنهاد داد که قانون مطبوعات تغییر کند تا رسانه های رسمی، آزادی بیشتری در برابر انتشار اظهارات غیرمسئولانه داشته باشند. خبرگزاری تسنیم هم با اشاره به اظهارات صدر و مطهری

ادامه یادداشت روز

نژادپرستی تا ۲۰۲۵

این بود که در سده شانزدهم اصطلاح «مور» که به معنی فردی از اهالی مورتانی بود به معنی بربر یا عربی بود چون در سده هشتم میلادی آنان شبه جزیره ایبری را تسخیر کرده و تا ۱۴۹۲ بر آن حکمرانی می کردند. بعد از بازپس گیری این شبه جزیره توسط مسیحیان، برخی از آنها که تا ۱۶۱۴ همچنان مانند جمعیتی تابع باقی مانده بودند، اطلاق می شد. معنی دیگر مور فرد مسلمان بود گرچه مسلمانان این اصطلاح را برای خود به کار نمی بردند. بارزترین مثال مور moor در ادبیات انگلیسی، شخصیت اتلو قهرمان نمایشنامه شکسپیر است

(قرآن جفرسن، صفحه ۳۹ و ۴۰).
در واقع اصطلاح مور برای بردگان سیاه مسلمان به کار می رفت که غریبان به عنوان نژادپرست آنها را از آفریقا شکار می کردند ولی آثار زبانی و کلامی این نژادپرستی تا امروز ماندگار بوده است.

دوچپه وله آلمان تیتز زد: پایان سالها کشمکش حقوقی بر سر تغییر نام یک خیابان در برلین و بی بی سی (۲۴ آگوست ۲۰۲۵) گزارش دادند: نام خیابانی در شهر برلین آلمان پس از آنکه فعالان مدنی با موفقیت استدلال کردند که نام اصلی آن

نژادپرستانه است، رسماً تغییر کرد. این خیابان که تا پیش از این «موهرن» به معنای «مور» نام داشت، اصطلاحی است که ابتدا توسط اروپایی ها برای توصیف مردم شمال آفریقا استفاده می شد. آلمانی ها همچنین از این کلمه برای توصیف بردگان آفریقایی که در قرن هجدهم به این کشور آورده شده بودند، استفاده می کردند.

این خیابان پس از کارزار موفق فعالان مدنی از این پس به نام خیابان «آنتون ویلهلم آمو»، اولین فیلسوف سیاهپوستی که در یک دانشگاه آلمانی تدریس می کرد، تغییر کرد.

گفت‌وگو بدون بیانیه

ایران به دنبال یک راه‌حل دیپلماتیک است

ابوالفضل خدایی

گروه بین‌الملل

نشست ایران و تروئیکای اروپایی بدون هیچ بیانیه‌ای به پایان رسید. غریب‌آبادی یکی از اعضای تیم اعلام کرد ایران به دنبال یک راه‌حل دیپلماتیک است. با نزدیک شدن به نهم شهریور، ضرب‌الاجل تعیین شده از سوی کشورهای اروپایی برای فعال‌سازی مکانیسم ماشه علیه ایران، تحرکات دیپلماتیک به اوج خود رسیده است. درحالی که تنش‌ها در منطقه رو به افزایش است، تلاش‌ها برای جلوگیری از ورود به مرحله‌ای بحرانی‌تر شدت گرفته‌اند.

ابتکار روسیه در برابر تهدید اسنپ‌ک

در نشست خبری هفتگی وزارت خارجه، اسماعیل بقایی، سخنگوی این وزارتخانه از طرح پیشنهادی روسیه برای تمدید قطعنامه ۲۲۳۱ خبر داد. به گفته او، ایران در حال بررسی این ابتکار است و به‌زودی نتیجه را اعلام خواهد کرد. این طرح، به گفته خبرنگار وکالاتریت ژورنال، لاورنس نورمن شامل تعلیق بررسی محتوایی مسائل مرتبط با اجرای برجام و قطعنامه ۲۲۳۱ در دوره تمدید است. اما نورمن در شبکه اجتماعی ایکس هشدار داده که سه کشور اروپایی و ایالات متحده احتمالاً این پیش‌نویس را رد خواهند کرد. او همچنین بعید دانست که این طرح بتواند ۹ رأی لازم در شورای امنیت را کسب کند تا نیاز به وتو پیدا کند.

خاورمیانه

خروج اروپا از صحنه دیپلماسی؛ خروج اروپا از نقش میانجی‌گر و واگذاری میدان به بازیگران شرقی و ایالات متحده سناریویی که شاید مطلوب‌ترین گزینه برای واشنگتن باشد.

بازگشت بازرسان آژانس به ایران و شروط احتمالی اروپا

همزمان با برگزاری مذاکرات ژنو زمزمه‌هایی از احتمال بازگشت بازرسان آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به ایران شنیده می‌شود که نهایی شدن آن منوط به اتفاق نظر بین طرف‌های گفت‌وگو است. موضوعی که برای طرف اروپایی در کنار روشن شدن وضعیت ۴۰۰ کیلو اورانیوم در ایران حائز اهمیت تلقی می‌شود.

دیپلماسی در آستانه بازتعریف یا پایان؟

دیپلماسی امروز در نقطه‌ای ایستاده که یا باید بازتعریف شود و مسیر جدیدی برای مدیریت بحران‌ها ترسیم کند، یا با یک تصمیم اشتباه به پایان خود نزدیک شود. ژنو نه تنها میز مذاکره بلکه میدان آزمون بلوغ سیاسی و توان چانه‌زنی طرفین است. نتیجه این مذاکرات می‌تواند، مسیر آینده منطقه و جهان را رقم بزند.

دیپلماسی

تنش دیپلماتیک در اقیانوسیه

استرالیا، ایران را به «یهودستیزی» متهم می‌کند

نخست‌وزیر استرالیا با استناد به اطلاعاتی که ادعا می‌کند از سرویس‌های اطلاعاتی این کشور (ASIO) به دست آورده، مدعی شد که ایران پشت حملات به یک رستوران در سیدنی و یک کنیسه در ملبورن قرار دارد. او این اتهام را یک نتیجه‌گیری «عمیقاً نگران‌کننده» خواند و بلافاصله اقدامات خصمانه‌ای را علیه تهران اعلام کرد. از جمله این اقدامات، اخراج سفیر ایران در استرالیا و انتقال دیپلمات‌های استرالیایی از ایران به کشوری ثالث است. این تصمیمات، درحالی اتخاذ شده‌اند که پنی وانگ، وزیر امور خارجه استرالیا بر حفظ روابط دیپلماتیک با ایران برای پیشبرد منافع کشورش تأکید کرده است. این دوگانگی در موضع‌گیری دولت استرالیا، پرسش‌هایی را درباره هماهنگی و هدف واقعی این اقدامات به وجود می‌آورد.

بسیاری از تحلیلگران، این اقدام دولت استرالیا را نه یک واکنش به شواهد مستند بلکه پاسخی به تحولات داخلی این کشور می‌دانند. در ماه‌های اخیر استرالیا شاهد افزایش بی‌سابقه تظاهرات حامیان فلسطین بوده است. تنها در همین هفته، صدها هزار نفر در شهرهای مختلف این کشور در بزرگ‌ترین راهپیمایی تاریخ استرالیا خواستار پایان تجارت تسلیحاتی با رژیم صهیونیستی و تحریم آن شدند. سیدعباس عراقچی نیز در پست پی‌لتفرم ایکس (تویتر سابق) به این موضوع اشاره کرد و گفت: «ظاهراً قرار است ایران بهای حمایت مردم استرالیا از فلسطین را بپردازد.» او با اشاره به میزبانی ایران از یکی از قدیمی‌ترین جوامع یهودی جهان، اتهام حمله به کنیسه‌ها را «کاملاً بی‌معنی» خواند.

خود با چین و روسیه به دنبال ایجاد جبهه‌های هماهنگ در برابر فشارهای غرب است. تماس‌های تلفنی غریب‌آبادی با مقامات چینی و دیدارهای اخیر با دیپلمات‌های روس، گواهی بر این تلاش‌هاست. چین نیز با تأکید بر حل‌وفصل سیاسی و مخالفت با تحریم‌ها، نقش میانجی فعال را ایفا می‌کند.

هشدار تهران درباره مکانیسم ماشه

ایران بارها نسبت به فعال‌سازی مکانیسم ماشه هشدار داده و تأکید کرده که اروپا پس از خروج آمریکا از برجام، دیگر حق استفاده از این ابزار را ندارد. سیدعباس عراقچی، وزیر امور خارجه با صراحت اعلام کرده که استفاده از اسنپ‌ک، پایان نقش اروپا در دیپلماسی خواهد بود. این موضع، نه تنها حقوقی بلکه راهبردی است؛ چراکه فعال‌سازی مکانیسم ماشه می‌تواند، آخرین میخ بر تابوت دیپلماسی باشد.

دو سناریوی محتمل در ژنو

بر اساس شرایط موجود، دو سناریو از نتایج مذاکرات ژنو قابل تصور است: (۱) تفاهم مشروط؛ توافقی میانه که خطوط قرمز دو طرف را در نظر بگیرد و روزنه‌ای برای ادامه دیپلماسی باز کند. (۲)

تغییری غیرمنتظره در فرماندهی سنتکام

نشانه‌ای از چرخش راهبردی آمریکا در غرب آسیا

در حالی که جابه‌جایی فرماندهان نظامی در ارتش ایالات متحده امری رایج و ساختاری محسوب می‌شود، انتصاب اخیر دریادار برد کوپر به عنوان فرمانده جدید ستاد مرکزی ارتش آمریکا (سنتکام) حامل پیام‌هایی فراتر از یک تغییر اداری ساده است. بسیاری از تحلیلگران معتقدند این انتصاب نشان‌دهنده تمرکز فزاینده واشنگتن بر امنیت دریایی و کنترل تنگه‌های حیاتی منطقه غرب آسیاست؛ اقدامی که می‌تواند معادلات ژئوپلیتیکی را به طور چشم‌گیری دگرگون کند.

در تاریخ ۸ آگوست ۲۰۲۵ طی مراسمی رسمی، ژنرال مایکل کوریلایس از سه سال فرماندهی سنتکام، جای خود را به دریادار برد کوپر داد. این تغییر در نگاه اول ممکن است بخشی از روند معمول ارتش آمریکا تلقی شود اما انتخاب فردی با سابقه‌های کاملاً دریایی برای این جایگاه حامل نشانه‌هایی از تغییر جهت‌گیری راهبردی واشنگتن در منطقه است.

کوپر پیش از این فرماندهی ناوگان پنجم نیروی دریایی آمریکا را در بحرین برعهده داشت؛ یگانی که مسئولیت عملیات دریایی در خلیج فارس، دریای عمان و دریای سرخ را بر عهده دارد. او با بیش از ۳۰ سال سابقه خدمت، یکی از چهره‌های برجسته در حوزه امنیت دریایی محسوب می‌شود و تجربه گسترده‌ای در مدیریت بحران‌های منطقه‌ای، حفاظت از مسیرهای کشتیرانی و مقابله با تهدیدات دریایی دارد.

با توجه به پیشینه کوپر، بسیاری بر این باورند که آمریکا قصد دارد، تمرکز خود را از عملیات زمینی در منطقه به سمت تسلط دریایی سوق دهد. تگه‌های هرمز و باب‌المندب به‌عنوان دو گذرگاه حیاتی انرژی و تجارت جهانی در کانون توجه قرار گرفته‌اند. حضور پررنگ‌تر ناوگان آمریکا در این مناطق می‌تواند به منزله تلاش برای مهار نفوذ ایران و متحدانش در عرصه دریایی تلقی شود.

کوپر در سخنرانی‌های پیشین خود بارها بر اهمیت حضور دائمی نیروهای دریایی آمریکا در منطقه تأکید کرده و از لزوم حفظ برتری واشنگتن در آبراه‌های حساس سخن گفته است. این مواضع نشان می‌دهد که فرمانده جدید سنتکام

نه تنها به مسائل امنیتی منطقه آشناست بلکه رویکردی فعال و تهاجمی در برابر تهدیدات دریایی دارد.

سنتاد مرکزی ارتش آمریکا، یا همان سنتکام، مسئولیت نظارت بر عملیات نظامی در منطقه‌ای وسیع از غرب آسیا تا آسیای مرکزی و بخش‌هایی از آفریقا را بر عهده دارد. مأموریت‌های این فرماندهی شامل حضور نظامی در عراق و سوریه، نظارت بر تحولات یمن و تأمین امنیت در خلیج فارس و دریای سرخ است. با توجه به تنوع و حساسیت مأموریت‌های سنتکام، انتخاب فرماندهی با تخصص دریایی می‌تواند، نشان‌دهنده اولویت‌های جدید واشنگتن باشد.

تحلیلگران منطقه‌ای معتقدند که انتصاب کوپر پیامی صریح به ایران و گروه‌های هم‌پیمان آن در منطقه دارد. در شرایطی که تنش‌ها در آب‌های جنوبی ایران و دریای سرخ رو به افزایش است، حضور یک فرمانده دریایی در رأس سنتکام می‌تواند به منزله هشدار به تهران تلقی شود. آمریکا با این

همیشه ایرانی

بزرگداشت استاد محمود فرشچیان

آیین بزرگداشت زندیاد استاد محمود فرشچیان عصر دوشنبه ۳ شهریور با حضور اصحاب فرهنگ، هنر و رسانه و سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، حسین سیمایی صراف وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، سیدرضا صالحی امیری وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی، عبدالحسین خسروپناه دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، محمدجواد ظریف وزیر اسبق امور خارجه، احمد مسجدجامعی قائم‌مقام رئیس مرکز دایره‌المعارف بزرگ اسلامی و... در تالار وحدت برگزار شد.

آرزوهای فرشچیان

بهمن نامور مطلق، عضو هیأت علمی دانشگاه شهید بهشتی و رئیس سابق فرهنگستان هنر و نخستین رییس دانشگاه استاد فرشچیان در سخنان ابتدایی خود گفت: «انسان یک موجود مفهوم‌ساز و مساله‌ساز است و هر بار با پدیده‌های شگرفی مواجه می‌شود، سعی می‌کند با این مفهوم‌سازی و مساله‌سازی درک عمیق‌تری از آن داشته باشد. تفاوت انسان‌ها در ابعاد اجتماعی و فرهنگی در این است که چقدر می‌توانند در مفاهیم مختلف مفهوم‌سازی کنند. آقای فرشچیان یک شخصیت شگفت‌انگیز است؛ شاید چند صد سال باید بگذرد تا دوباره چنین شخصیتی ظهور کند. می‌توان از او تعریف کرد و درباره‌اش گفت‌وگو کرد اما شاید تبدیل او به مساله کار یک جامعه فریخته باشد. او به تعریف و برخی تعاریف غلوانگیز نیاز ندارد. اگر بتوانیم او را به یک مساله تبدیل کنیم، شاید بتوانیم او را تکثیر کنیم. آنها که در خاک‌سپاری حضور داشتند، می‌دانند چه گلستانی آنجا جمع شده بود؛ از همه اقشار آنجا بودند. ما به این گلستان، مجمع مرغان می‌گوییم همانند سیمیرغ. فرشچیان چه ویژگی داشت که همه اقشار با آثار او ارتباط برقرار می‌کنند؟ من زمانی که دبیر بودم، مدت‌ها با او در ارتباط بودم تا این که قرار شد، دانشگاه هنرهای اسلامی راه‌اندازی شود. ایشان از آمریکا با من تماس گرفت و گفت، بهتر است من برای افتتاحیه بروم. این امر باعث شد ما ارتباط زیادی با هم داشته باشیم. او به بحث طراحی اهمیت بسیاری می‌داد. او رویاهای زیادی داشت که برآورده نشدند و اگر برآورده کنیم، می‌تواند روحش تا حدی آرام بگیرد.» نامورمطلق با اشاره به برخی از آرزوهای استاد محمود فرشچیان گفت: «هنرستان اصفهان یکی از آرزوهای او بود که می‌خواست به آن رسیدگی شود اما محقق نشد. دانشگاه هنرهای زیبای اسلامی نیز یکی دیگر از اهداف ایشان بود که افراد زیادی برای آن زحمت کشیدند. اصرار کردیم استاد-شاگردی را در این دانشگاه پذیرند ولی پذیرفته نشد. الگویی که ما از غرب گرفته‌ایم را اصلاً تغییر نمی‌دهیم، در صورتی که خود آنها هر ایده جدیدی را تغییر می‌دهند. این دانشگاه راه افتاد اما مقرر بود شهریه‌ای از دانشجویان گرفته نشود، نخبگان دعوت شوند و استاد-شاگردی پذیرفته شود که نشد.»

ایرانی بود و ایرانی ماند

حسین سیمایی صراف، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری هم در این مراسم گفت: «چیزی که برای من از جوانی جذاب بود، تعلق خاطر استاد فرشچیان به ایران بود. می‌دانستم او به دلایلی در ایران نیست اما مشخص بود که وطن برایش عزیز است. استاد در خارج از ایران زندگی می‌کرد اما همچنان ایرانی ماند.

متعهد به ادبیات

موسی اسوار مترجم شاخص ادبیات عرب درگذشت

حافظ‌ام را از مادر بزرگ مادری‌ام به ارث بردام؛ حافظه قوی‌ای داشت. در دوران کودکی‌ام، شعر سعدی و مولانا که در حاشیه سفره قلمکار اصفهان نقش بسته بود را می‌دیدم و مادر بزرگم نیز شعر سعدی و حافظ را تکرار می‌کرد و این‌ها در ذهن من نقش می‌بست و علاقه‌ام را به ادبیات تقویت می‌کرد. هرچند در آن زمان مطالعاتم در شعر فارسی اندک بود.»

اسوار از ۱۶ سالگی شروع به سرودن شعر عربی کرده بود؛ ابتدا شعر کلاسیک می‌گفته و بعد سراغ شعر نو رفته: «دبیری داشتم که دستم را گرفت و در این راه خیلی کمک و راهنمایی‌ام کرد، از این نظر خودم را مدیون و وامدار او می‌دانم. علاقه به ادبیات در وجود من نهادینه شد و در دوره دبیرستان، گرایش به ادبیات در من تثبیت شد.»

بعد از این که خانواده اسوار به ایران می‌آیند، او دیپلم را در دبیرستان «جم قهلک» تهران گرفت و در همان سال‌های آغاز جوانی کوشش‌های غیرمتعارفی داشت و آئونه یکی از مهم‌ترین مجلات ادبی زبان عربی بود که در لبنان منتشر می‌شد. با وجود علاقه و افرش به ادبیات، دیپلمش را در رشته طبیعی گرفت اما در نهایت در کنکور سراسری در گروه دیگری ثبت‌نام کرد و در رشته علوم تربیتی پذیرفته شد. کارشناسی‌اش در دانشگاه اصفهان بود و کارشناسی ارشد را در دانشگاه تهران در رشته تاریخ و فلسفه تعلیم و تربیت گذراند و بعد از دانشگاه مسیر دیگری پیمود و به علاقه اصلی‌اش یعنی ادبیات پرداخت. اسوار خود می‌گوید: «بعد از فارغ‌التحصیلی از

زمینه تحصیلی‌ام منقطع شدم، چون گرایش قلبی‌ام چیز دیگری بود و در آن سال‌ها مطالعاتم در آن زمینه‌ها بود. البته حق مطالعات دانشگاهی را به اقتضای دروس دانشگاهی ادا می‌کردم اما علاقه‌ام به ادبیات مرا به سمت خود کشید و زمینه کارم متفاوت با زمینه تحصیلی‌ام شد. زمینه کاری من بیشتر ویرایش بوده است. سال‌های خدمتم در سازمان‌های انتشاراتی بود و ویراستار، کارشناس کتاب و عضو شورای کتاب بودم. بعداً شورای عالی ویرایش در صدا و سیما تشکیل شد و از بدو تأسیس شورا به مدت ۱۸ سال دبیر شورا بودم و ۶ سال آخر هم ریاست شورا را به عهده گرفتم، مجموعاً ۲۴ سال مسئولیت شورای عالی ویرایش را داشتم.»

اسوار می‌گوید، زمانی هم به سینما علاقه‌مند بوده: «منتهی دیدم علاقه‌ام بیشتر جنبه ادبی دارد. البته الان هم آثار سینمایی را از جنبه ادبی

موسی اسوار، مترجم مهم ادبیات عرب و عضو فرهنگستان زبان و ادب فارسی، در پی دوره‌های بیماری بامداد سه‌شنبه ۴ شهریور در ۷۲ سالگی درگذشت.

موسی اسوار با تسلطی کم‌نظیر بر زبان عربی و فارسی در برداردان اشعار و داستان‌های کلاسیک و معاصر عربی به فارسی، فعالیت‌هایی ارزنده داشت. از جمله مهم‌ترین آثار او در این حوزه می‌توان به ترجمه مجموعه اشعاری از شاعرانی چون نزار قبانی، محمود درویش و جبران خلیل جبران اشاره کرد. کتاب‌های «تا هروقت به برگردیم»، «عسی پسر انسان»، «اشعار عربی سعدی»، «ستاره‌ها در دست»، «ادبیات و تاریخ‌نگاری» و «تا سبز شوم از عشق» از دیگر آثار هی هستند که از این مترجم و ادیب برجسته به جا مانده‌اند. او با ترجمه رمان‌هایی از نویسندگان شاخص عرب از جمله غائب طعمه فرمان (داستان‌نویس عراقی) و عبدالرحمن منیف (نویسنده سعودی) سهم مهمی در معرفی نویسندگان عرب معاصر به ایرانیان داشت. «سایه‌هایی بر پنجره»، «پنج صدا» و «درخت نخل و همسایه‌ها» سه رمانی هستند که اسوار از غائب طعمه فرمان ترجمه کرده و «درخت‌ها و قتل مرزوق» هم که اولین و معروف‌ترین اثر عبدالرحمن منیف است با ترجمه او منتشر شده است.

از کربلا تا تهران

موسوی اسوار که سوم مرداد ۱۳۳۲ در کربلا به دنیا آمده بود، در گفت‌وگویی که سال گذشته با ایسنا داشت درباره چرایی گرایش به زبان ادبیات عربی گفته بود: «زیست دوگانه‌ای داشتم. متولد کربلا هستم، نوجوانی و تحصیلات ابتدایی‌ام در کشور عراق سپری شد؛ البته کلاس اول را در مدرسه ایرانی‌ها گذراندم و تحصیلاتم را به زبان فارسی شروع کردم اما بعد در مدارس رسمی کشور عراق ادامه تحصیل دادم. سیکل اول و ابتدای سیکل دوم دبیرستان را هم در آن‌جا به زبان عربی آموزش دیدم. حسنی که آموزش در عراق داشت این بود که زبان انگلیسی را از دوران ابتدایی شروع می‌کردند و این موضوع در تقویت پایه زبان انگلیسی‌ام مهم بود. از دوره ابتدایی مطالعه را شروع کردم که مطالعاتم به اقتضای سمن سنجیده نبود. پدر و مادرم هم سواد قرآنی داشتند، البته آن‌ها حافظه خوبی هم داشتند.

گزارش روز

به نقدها توجه شود

وزیر ارشاد از معاونانش و مدیرانش خواست تا نقدهای تحلیلی را مورد توجه قرار دهند

وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در دومین نشست خبری خود به بررسی دستاوردها، چالش‌ها و برنامه‌های آینده وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی پرداخت و به پرسش‌های خبرنگاران پاسخ داد.

در ابتدای نشست نیکام حسینی‌پور، مدیر روابط عمومی این وزارتخانه به ایراد سخنانی کوتاه پرداخت.

در ادامه سیدعباس صالحی با اشاره به ایجاد هم‌گرایی در عرصه فرهنگ و هنر گفت: ما پیش از این شاهد بودیم بخش وسیعی از هنرمندان اگر ندییم قهر، دست‌کم حتی ارتباطی حداقلی برقرار نمی‌کردند. اینها هم‌اکنون در جشنواره‌های فرهنگی و هنری حضور فعال‌تری پیدا کرده‌اند. حضوری قوی‌تر و وسیع‌تر. این طبیعتاً به مسیر تعاملی پیموده شده در وزارت فرهنگ‌وارشاد اسلامی و معاونت‌های ذی‌ربط برمی‌گردد. شاهد دوم اتفاقاتی بود که در جنگ ۱۲ روزه اسرائیل علیه ایران رخ داد. در حماسه ۱۲ روزه اقشار وسیعی از هنرمندان در میدان حضور پیدا کردند و سهم قابل توجهی در مقاومت و دفاع ملی داشتند. نمی‌خواهیم بگوییم همه این کارها توسط وزارت فرهنگ‌وارشاد اسلامی انجام شد. قطعاً این‌گونه نیست اما تلاش‌های وزارت فرهنگ‌وارشاد اسلامی هم بی‌اثر نبوده است.

وزیر ارشاد با اشاره به دو مشکل عمده اقتصادی در حوزه‌های هنر و فرهنگ متذکر شد: طی ۴ سال گذشته در مصرف کالای فرهنگی توسط خانواده‌ها اقول کرده‌ایم. مشکل دوم در اقتصاد فرهنگ و هنر، گردش پول پایین در این عرصه است. ما بسا راه‌اندازی طرح «فرهنگ کارت» سعی در بهبود این وضعیت داریم که خرید اعتباری در عرصه فرهنگ و هنر را میسر می‌کند. این طرح ابتدا برای اهالی فرهنگ و هنر آغاز می‌شود سپس برای دانشجویان فعال خواهد شد. طرح «صندوق همیار فرهنگ و هنر» نیز دیگر برنامه ما برای تأمین مالی صنایع خلاق است تا بتوانیم برخی مشکلات اقتصادی فرهنگ و هنر را مرتفع کنیم. صالحی افزود: «شناسه آثار هنری» دیگر برنامه ما در بحث اقتصاد هنر است. آثار هنری در ایران اکثراً شناسه رسمی و قابلیت وثیقه‌گذاری در بانک را ندارند. الان شناسه‌گذاری آثار توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در دست انجام است. به‌عنوان مثال هنرمند با وثیقه گذاشتن اثر

خود در بانک از امکان دریافت وام برخوردار شود. در ادامه وزیر ارشاد به پرسش‌های خبرنگاران در زمینه‌های مختلف فرهنگ و هنر پاسخ داد.

خبرنگار سازندگی با ابراز مخالفت با گفته‌های وزیر مبنی بر آوردن هنرمندان به صحنه در جنگ ۱۲ روزه فعالیت‌های آنها را ناشی از عرق ملی و حس وطن‌دوستی دانست که از ابتدای جنگ آغاز شد و آنها بدون دعوت وزیر و مدیرانش، دست به حمایت و انجام فعالیت‌هایی در حمایت از سرزمین خود زدند. در ادامه نماینده این روزنامه از اینکه وزیر ارشاد به‌عنوان فردی که سابقه فعالیت در رسانه داشته، توجهی به گزارش‌ها و واکنش‌های اهالی رسانه درباره اتفاقات مختلف نشان نمی‌دهد، ابراز تأسفد کرد و با شاهد مثال آوردن از تناقضات چندین

گزارش: سینمای جهان

پشیمانی تارانتینو

فیلمساز آمریکایی از اینکه با رابرت دنیرو همکاری نکرده ابراز ناراحتی کرد

در حالی‌بود «فیلم محبوب من است»، «حرامزاده‌های لعنتی» بهترین فیلم من است. اما فکر می‌کنم «بیل را بکش» کامل‌ترین فیلم تارانتینو بی است چون هیچ کس دیگری نمی‌توانست آن را بسازد. هر جنبه‌اش مستقیم از تخیلاتم، ناخودآگاهم، عشق‌هایم، شور و اشتیاق و وسواس‌هایم بیرون کشیده شده. بنابراین فکر می‌کنم «بیل را بکش» فیلمی است که برای ساختنش به دنیا آمدم. «حرامزاده‌های لعنتی» شاهکار من است اما «روزی روزگاری در هالیوود» فیلم محبوب باقی می‌ماند.

کارگردان «پالپ فیکشن» سپس درباره فیلمنامه‌هایش هم نظر داد: فکر می‌کنم «حرامزاده‌های لعنتی» بهترین فیلمنامه من است و بعد از آن «هشت نفرت‌انگیز» و «روزی روزگاری در هالیوود» قرار می‌گیرند. اما یک جنبه در «هشت نفرت‌انگیز» وجود دارد که به نظرم بهترین کارگردانی من روی متن خودم است. یعنی متن، کامل و محکم نوشته شده مثل «بیل را بکش» نیست که باید از نو خلق می‌کردم. همه چیز آماده بود و به نظرم بهترین نمونه پرداختن به متن به عنوان کارگردان است.

به گزارش واریتی با وجود علاقه تارانتینو به «روزی روزگاری در هالیوود» قرار است، دیوید فینچر دنباله مورد انتظار آن با عنوان «ماجراهای کلیف بوث» را برای نتفلیکس کارگردانی کند. تارانتینو در ادامه گفت که به همین دلیل از کارگردانی این پروژه صرف‌نظر کرده چون ایده اینکه فیلم دهم و آخرش یک دنباله باشد، او را بی‌انگیزه کرده است.

او توضیح داد: «این فیلمنامه را دوست دارم اما همچنان دارم در همان مسیری قدم می‌زنم که قبلاً رفته‌ام. این موضوع برایم بی‌هیجان بود. این فیلم آخر باید دوباره در موقعیتی باشم که ندانم دارم چه می‌کنم. باید در سرزمین ناشناخته‌ای حرکت کنم.

تارانتینو همچنین درباره فیلم دهم و آخرش که مدت‌ها شایعه‌اش وجود داشت، یعنی «منتقد فیلم» هم صحبت کرد و گفت: این پروژه در نهایت کنار گذاشته شد چون بیش از حد شبیه کارهای قبلی‌اش بود.

او در گفت‌وگویی جدید درباره ساخت فیلم «منتقد فیلم» توضیح داد: «وقتی در مرحله پیش‌تولید بودم خیلی هیجان‌زده نبودم که چیزی که نوشته‌ام را به شکل دراماتیک دریاورم چون داشتم همان مهارت‌هایی را به کار می‌بردم که از «روزی روزگاری در هالیوود» یاد گرفته بودم و برای ساخت فیلم «منتقد فیلم» چیزی برای کشف کردن وجود نداشت و این پروژه بیش از حد شبیه فیلم قبلی بود.»

تارانتینو همچنین توضیح داد که «منتقد فیلم» در سال ۱۹۷۷ روایت می‌شد و ابتدا قرار بود یک سریال ۸ قسمتی باشد؛ پروژه‌ای که او در سال ۲۰۲۲ از آن پرده برداشته بود. او همچنین عنوان کرد که داستان این فیلم هیچ ربطی به «روزی روزگاری در هالیوود» نداشت برخلاف شایعاتی که آن را دنباله‌ای روایی می‌دانستند.

کوتتین تارانتینو از اینکه فیلم «سازمان» با بازی رابرت دنیرو را نساخت، پشیمان است چراکه دنیرو هم دیگر جوان نیست و نمی‌تواند، نقشی که او می‌خواهد را بازی کند.

در مسیر حرفه‌ای که کوتتین تارانتینو طی کرد، پروژه‌های تحقق نیافته زیادی وجود دارد که می‌توانستند ساخته شوند اما ساخته نشدند. مشهورترین آنها شامل «جانگو/زیرو»، «برادران وگا» و «جنگ ستارگان» با درجه سنی R است.

تارانتینو بین «جکی براون» و «بیل را بکش» ۶ سال فاصله انداخت چراکه او باید یک فیلم مهم در این میانه می‌ساخت. او سال ۲۰۰۳ با «بیل را بکش» قسمت یک از این برزخ بیرون آمد و دوباره به عرصه فیلمسازی بازگشت. این کارگردان به تازگی در مصاحبه‌ای درباره این وقفه صحبت و اعتراف کرده که این وقفه خیلی طولانی بود و دلایل این بود که بیش از حد مشهور شده بود. او با نگاهی به گذشته از این انفعال ابراز پشیمانی کرد و گفت حتی می‌داند اگر کناره‌گیری نمی‌کرد، چه فیلمی می‌ساخت.

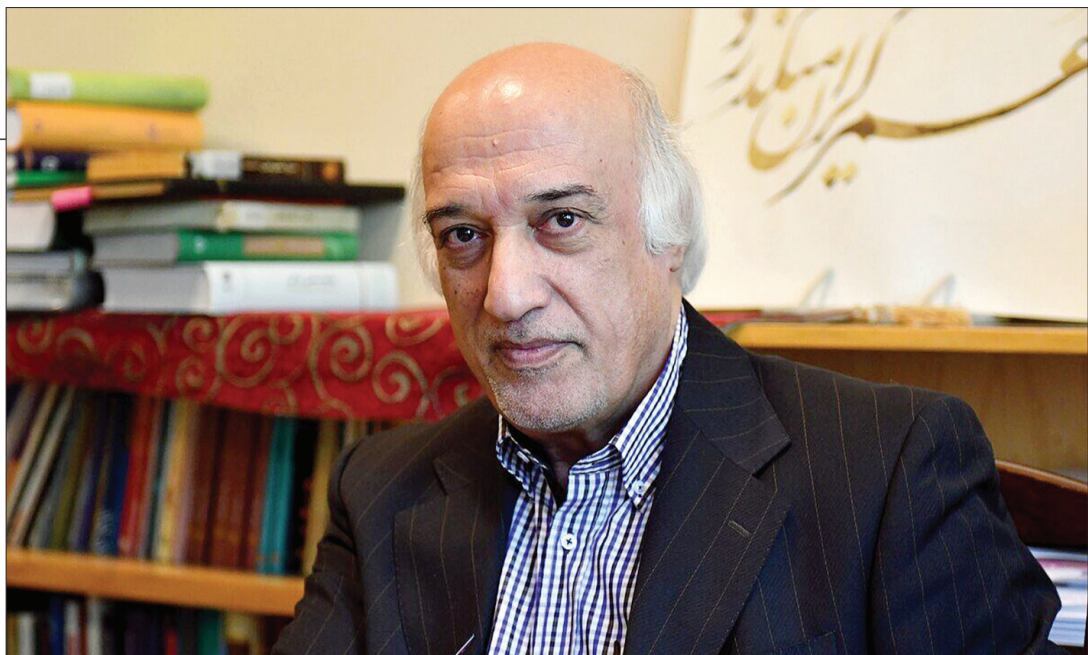
وی می‌گوید: آن زمان به فکر ساخت اقتباس خودم از رمان «سازمان» بودم با رابرت دنیرو در نقش پارکر، هاروی کایتل در نقش شریک زندگی‌اش و پم گریر در نقش دختر و حالا که آنها پیر شده‌اند و دیگر نمی‌توانند این نقش‌ها را انجام دهند، بخشی از وجود واقعاً آرزو می‌کند که کاش آن کار را انجام داده بودم.

تارانتینو منجذب رمان‌های ریچارد استارک پارکر بود و کتاب سوم او با عنوان «سازمان» او را درگیر خود کرده بود. این کتاب به دو قسمت قبلی مرتبط است و یک سه‌گانه را تشکیل می‌دهد. «سازمان» پیش‌تر در اقتباسی در سال ۱۹۷۳ به کارگردانی جان فلین ساخته شده بود. در آن نسخه، رابرت دووال، جو دان بیکر و کارن بلک بازی می‌کنند و داستان درباره ارل مک‌لین، یک آدمکش حرفه‌ای اهل شیکاگو است که در شبکه‌های مرگبار از سیاست‌های مافیایی و خیانت گرفتار است و پس از آنکه یک سرقت ناموفق پیش می‌رود، متوجه می‌شود که گروهش لو رفته و باید ضمن محافظت از خود و گروه خبرچین را پیدا کند.

این فیلم یک فیلم مهیج جنایی جدی و بی‌سروصدا است که به جای خشونت پر زرق و برق بر استراتژی، وفاداری و تنش آرام مبارزه قدرت در دنیای زیرزمینی تأکید دارد و از آن می‌توان به عنوان یک جواهر دهه هفتادی یاد کرد که دست‌کم گرفته شده است.

در حال تارانتینو هنوز در حسرت این پروژه است و از آن به عنوان یکی از فیلم‌های محقق نشده‌ای یاد می‌کند که با رسیدن به دهمین و آخرین فیلمش هنوز در فکر آن است.

در عین حال این کارگردان ۶۲ ساله در گفت‌وگو با یک پادکست درباره فیلم‌هایش گفت: «روزی روزگاری

گاه دوستان آن را برای چاپ می‌گیرند. شعر در مقطع خاصی اولویت بود اما در وجود مطلقاً فروکش نکرد.»

اسیر یک ذهنیت غلط تاریخی

اسوار درباره علل و دلایل بی‌توجهی جامعه ایران به ادبیات عربی معتقد بود: «در این زمینه اسیر یک ذهنیت تاریخی هستیم. در واقع به لحاظ تاریخی حمله اعراب به ایران را اساس مشکلات خود می‌دانیم. در ناخودآگاه خود به این موضوع فکر می‌کنیم که این حمله باعث شد، تمدن ما از بین برود یا دچار قهقرا شود که این تصور به علل مختلف تاریخی نادرست است. زیرا فقط حمله اعراب به ایران نبود. در طول تاریخ چهار حمله بزرگ در ایران اتفاق افتاد که یکی از آنها حمله اعراب بود ما آن سه تای دیگر که اتفاقاً مهلک‌تر از این حمله بودند را فراموش کرده‌ایم. مهلک‌تر از همه حمله اسکندر به ایران بود. کشتاری که اسکندر در ایران کرد و آثار زیانبار و آسیب‌های ویران‌گر و مهلک لشکرکشی او به ایران در هیچ حمله تاریخی نوده است. حمله دیگر حمله مغول‌ها به ایران است. این حمله بسیار مخرب‌تر از حمله اعراب بود. باز اعراب اهل کتاب بودند و فقط می‌خواستند، اسلام و فرهنگ اسلامی را در ایران جا بیندازند. قوم مغول بی‌فرهنگ بود، تمدنی نداشت. یکی از لذت‌های سپاهشان، انداختن کتاب‌های کتابخانه‌های بغداد در رود دجله بود. ده‌ها هزار نسخه خطی در حوزه‌های مختلف که محصول تمدن درخشان اسلامی در قرن‌های اولیه بودند را از بین بردند، تمام میراث فرهنگی تاراج شد. خب همین بلا سر ایران هم آمد. آخرین حمله هم حدود ۱۰۰ سال پیش بود. انگلیسی‌ها وارد ایران شدند و با ایجاد قحطی مصنوعی، جمعیت ایران را نصف کردند. ما این حملات را فراموش کرده و چشمانمان را بسته‌ایم و فقط وجه مخرب حمله اعراب به ایران را می‌بینیم.»

نگاه می‌کنم و شاهکارهای سینمایی را از دست نمی‌دهم زیرا در آن‌ها به خصوص در بحث فیلم‌نامه، خلاقیت ادبی می‌بینم. آثار مهم سینما مانند رمان روی من اثر می‌گذارد و تا چند روز به آن‌ها فکر می‌کنم و گاه روی روحیه‌ام اثر می‌گذارد.»

از ویرایش تا ترجمه

او درباره گرایش به ترجمه هم گفته: «به خاطر نوع کاری که داشتم، ویرایش تمام وقت را بر می‌کردم، بعد دیدم جامعه، ترجمه می‌طلبد و خلایق در زمینه ادبیات عرب حس کردم. شاید علت اصلی هم همین باشد. می‌دیدم تصور کلاسیکی از زبان و ادبیات عربی به علت نوع آموزش زبان عربی در ایران وجود دارد. با وجود این که با زبان عربی بیش از هزار سال است ارتباط داریم، آثاری که از این زبان به‌خصوص در حوزه ادبیات معاصر ترجمه می‌شود یا شده، خیلی کمتر از آثاری است که از زبان‌های دیگری ترجمه شده است. خلاصه ادبیات معاصر زبان عربی در ایران بسیار بزرگ است. زبان عربی چنان تحول یافته که کسانی که آموزش سنتی این زبان را در ایران دیده‌اند، توانایی ترجمه در این زمینه را ندارند و این موضوع چیز طبیعی است. از آنجا که به ادبیات تعهد داشتم، حس می‌کردم باید در این زمینه، کاری بشود و باید این خلأ را ترمیم کنیم. در واقع دیگران هم باید پای کار بیایند و کمک کنند تا عرصه برای زبانی که بیش از هزار سال با آن ارتباط داشتیم و زبان اقلیم دوروبر ماست و وجوه مشترک متعددی با فرهنگ ما دارد، خالی نباشد. ترجمه بیشتر وقت را گرفت و قدری از شاعری فاصله گرفتم. البته مرور زمان هم بود. هر چند هنوز هم آن پاره اخگر در وجود هست و گاهی شراره‌های می‌زند و تابش ولو خفیفی دارد که در جاهای مختلف مثلاً محافل خصوصی حاصل آن خوانده می‌شود و

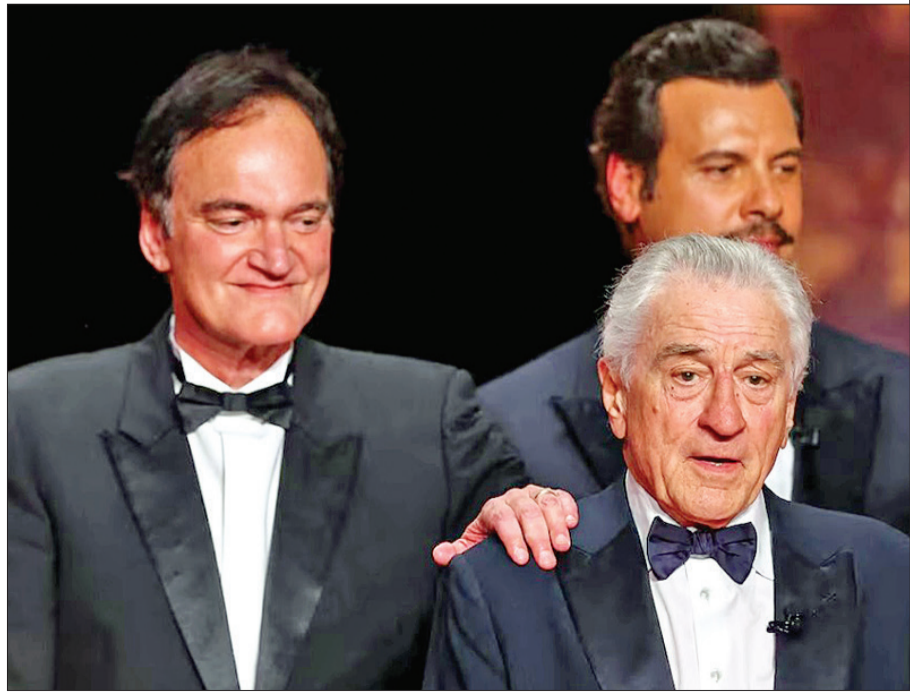
فرهنگ‌وارشاد اسلامی در پاسخ به سؤالی در مورد تغییرات ساختاری ایجاد شده در وزارتخانه متبوعش چنین گفت: «فراموش نکنید که بازخوانی ساختاری هم در برنامه ششم و هم در برنامه هفتم توسعه مورد اشاره قرار گرفته بود. بحث‌هایی هم که اخیراً در جریان است در دولت دوازدهم نیز مطرح بود؛ این که وزارتخانه‌ها - به استثنای یک وزارتخانه - نباید بیش از ۵ معاونت داشته باشند. این در حالی بود که ما در وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی ۶ معاونت داشتیم و در همان دوره مطرح شد که این کار باید شروع و انجام شود. آن زمان خود من نامه‌ای نوشتم و توضیح دادم که چنین اقدامی در شرایط و فضای بحرانی شیوع و پروسه کرونا امکان‌پذیر نیست. با این نامه موافقت و تصمیم گرفته شد که فعلاً همه چیز متوقف شود نه اینکه کنار گذاشته شود. می‌دانم که در دولت سیزدهم هم پیگیری این مساله بودند و بحثی جدی در حوزه ساختاری و لزوم تقلیل ۶ معاونت به ۵ معاونت در جریان بود. معاونان مربوطه مطلع بودند. هر معاونتی دارای دفتر مطالعات و پژوهش است اما وقتی پژوهشگاه فرهنگ و هنر شکل گرفته دیگر نیازی به دفتر مطالعات نیست. بحثی در خصوص موضوع چند دفتر وجود دارد که هنوز به نتیجه دقیقی نرسیده‌ایم.»

صالحی درباره وضعیت نمایش فیلم «قاتل و وحشی» حمید نعمت‌الله، تصریح کرد: عمده‌ترین مساله «قاتل و وحشی» مساله شرعی است و مساله حضور بازیگر زن با موی تراشیده مطرح شده است. در موارد و فیلم‌های دیگر بازیگر به‌طور کلی در طول فیلم با حالت مدنظر حضور مستمر نداشته است. الان هم همان مشکل برای نمایش فیلم وجود دارد و تا الان مشکل از این زاویه حل نشده است. من به‌عنوان سیدعباس صالحی شاید نظر دیگری داشته باشم ولی در این ساختار و به عنوان وزیر فرهنگ و ارشاد باید به نکات توجه کرد.

وی درباره اینکه آیا خروجی دوران خدمت او در وزارتخانه، فیلم‌هایی چون «رکسانا»، «لاک‌پشت» و «پیریس» است، تأکید کرد: تلاش بنده این بوده و هست که در شوراهای منتخب، کسانی باشند که به قانون توجه کنند و انتصابات نیز بر همین اساس بوده است. برخی روندها در دوره‌ها و دولت‌های قبل شکل گرفته و به ما می‌رسد. شوراهای مدنظر در وزارتخانه به دلیل حضور افراد مناسب و قابل اعتماد به هر نتیجه‌ای برسند ما با همان نگاه پیش می‌رویم و برای من هم مورد قبول است.

وزیر درباره توقیف‌ها در شبکه نمایش خانگی و تعامل با ساترا توضیح داد: حرف جدیدی در این زمینه ندارم زیرا طبق توافقی که در دولت قبل شده، قدرت اجرایی در دست ساتراست و ما در بخش اجرایی دخیل نیستیم.

میلاردی میان گزارش‌های مالی جشنواره‌های تئاتر در گزارش منتشر شده در سایت وزارت ارشاد و گزارشی که معاونت هنری منتشر کرده از وزیر ارشاد و مدیرانش خواست که به این گزارش‌ها پاسخ دهند. صالحی در پاسخ به پرسش‌های سزاندگی گفت: «در ابتدای صحبت نگفتم اما نقش اساسی داشتیم در آوردن هنرمندان به صحنه در این ۱۲ روز. به هر حال نقشی داشتیم که قابل اثبات است. اما حتماً همین‌طور است که جان‌مایه اصلی، نشأت گرفته از عرق ملی هنرمندان است. اما درباره پرسش شما به نظرم در وزارت فرهنگ باید نسبت به تقدیمات تحلیلی حوزه هنر توجه کنیم. متأسفانه بحث شفافیت مالی در دولت سیزدهم مدتی متوقف شد، در دولت چهاردهم این کار دوباره به راه افتاده و ابتدا ممکن است، افت‌وخیزهایی داشته باشد و ممکن است، آمارهای معاونت توسعه با آمار معاونت هنری تفاوت‌هایی داشته باشد. طبیعی است که با این نگاه، ممکن است خطاهایی پیش بیاید. اما به هر حال باید به تقدیمات توجه شود و معاونین و مدیران مجموعه اگر در مقابل تقدیمات تحلیلی یا تقدیماتی که جان‌مایه تحلیلی دارد، قرار بگیرند، باید به آنها توجه داشته باشند و تقدیماتی که به خصوص در ماه‌های اخیر صورت گرفته و پاسخی داده نشده را آقای حسینی‌پور دنبال کنند و از معاونان مربوطه بخواهند که راجع به این تقدیمات پاسخ روشن‌شان را ارائه دهند.» وزیر

دیدگاه: یادداشت روز

فشار فروش

چرا حال بازار سهام خوب نمی‌شود؟

نسرین خدادادی

گروه اقتصاد

بورس تهران در معاملات دیروز با فشار فروش و روند نزولی شاخص‌ها همراه شد. شاخص کل بورس با افت ۲۱ هزار و ۹۷۶ واحدی معادل منفی ۰٫۷ درصد به سطح ۲ میلیون و ۴۱۶ هزار و ۶۲ واحد رسید و شاخص کل هم‌وزن نیز با کاهش ۳ هزار و ۴۸۱ واحدی معادل منفی ۰٫۴۶ درصد در رقم ۷۵۹ هزار و ۶۶۵ واحد ایستاد. این روند نشان می‌دهد که بازار در موقعیتی شکننده قرار گرفته و سرمایه‌گذاران همچنان تمایل به کاهش ریسک و فروش سهام خود دارند.

دیروز ارزش معاملات سهام، حق تقدم و صندوق‌های سهامی به ۳ هزار و ۹۵۰ میلیارد تومان رسید و حجم معاملات نیز بالغ بر ۱۴/۵ میلیارد سهم گزارش شد. سرانه خرید سرمایه‌گذاران ۳۹/۸ میلیون تومان و سرانه فروش ۴۰/۷ میلیون تومان بود که نشان‌دهنده تمایل غالب سرمایه‌گذاران به فروش سهام است. نسبت قدرت خرید به فروش منفی ۱/۰۲ ثبت شد و ورود پول حقیقی به بازار سهام منفی ۴۳۱ میلیارد تومان بود. این آمار نشان می‌دهد که فشار فروش بر تقاضای بازار غالب بوده و سرمایه‌گذاران بیشتر در موقعیت خروج از بازار قرار دارند.

در بخش صندوق‌های درآمد ثابت نیز روند خروج سرمایه ادامه داشت و مجموع خروج پول از این صندوق‌ها ۷۴۳ میلیارد تومان ثبت شد. این موضوع بیانگر آن است که سرمایه‌گذاران نه تنها در بازار سهام بلکه در صندوق‌های درآمد ثابت نیز به دنبال خارج کردن سرمایه خود هستند. در معاملات دیروز از بین نمادهای فعال ۲۲۶ نماد مثبت و ۵۲۴ نماد منفی گزارش شد. این اختلاف معنادار نشان می‌دهد که عرضه در بازار بسیار قوی بوده و تعداد قابل توجهی از سهام شرکت‌ها تحت فشار فروش قرار گرفته‌اند. ارزش سفارش‌های خرید در دقیقه پایانی معاملات ۵۳۷ میلیارد تومان بود و ارزش سفارش‌های فروش به ۳ هزار و ۲۱۲ میلیارد تومان رسید که نشان‌دهنده، فاصله زیاد بین عرضه و تقاضاست. در بخش صف‌های خرید و فروش نیز بازار با ناپایداری همراه بود. تعداد صف‌های خرید به ۲۵۰ نماد محدود شد، در حالی که تعداد صف‌های فروش به ۲۵۰ نماد رسید. این آمار تأییدی است بر اینکه سرمایه‌گذاران همچنان تمایل به خروج از بازار دارند و فشار فروش در کلیت بازار بر تقاضا غلبه کرده است. به طور کلی، معاملات دیروز بورس تهران روند نزولی شاخص‌ها و فشار فروش را نشان می‌دهد. حجم بالای فروش و خروج پول حقیقی، کاهش شدید صف‌های خرید و افزایش تعداد صف‌های فروش بیانگر نگرانی سرمایه‌گذاران از شرایط کلان اقتصادی و ریسک‌های سیاسی است.

بازار سرمایه این روزها در شرایط ناخوشایندی قرار دارد و عوامل متعددی در شکل‌گیری این وضعیت نقش‌آفرین بوده‌اند. نخستین عامل، سایه سنگین تنش‌های سیاسی به‌ویژه موضوع نزدیک شدن موعد «مکانیسم ماشه» است. نتیجه مذاکرات میان ایران و ترویسکا در این خصوص همچنان در ابهام قرار دارد و سرمایه‌گذاران در چنین فضای نامطمئن ترجیح می‌دهند به‌جای حضور پررنگ در بازار سهام، فروشنده باشند و سرمایه‌های خود را به سمت دارایی‌های کم‌ریسک یا بدون ریسک هدایت کنند.

بسیاری از کارشناسان معتقدند، عامل بعدی مباحث مرتبط با ناترازی‌های انرژی است که صنایع بزرگ کشور را با چالش مواجه کرده است. قطعی برق در صنایع فولادی و سیمانی و چشم‌انداز قطعی گاز در فصل زمستان برای شرکت‌های معدنی و پتروشیمی به‌طور جدی سودآوری این بنگاه‌ها را تحت تأثیر قرار داده است.

در نتیجه، هم ارزش دلاری و هم ارزش ریالی سودآوری شرکت‌های بزرگ کاهش یافته و همین امر سبب شده که نگاه سرمایه‌گذاران به ارزش‌گذاری سهام منفی شود و اقبالی برای خرید سهام وجود نداشته باشد. در کنار این موارد، بحث تکنرخی شدن ارز نیز مطرح است. اگر دولت اقدامی در جهت نزدیک کردن نرخ ارز توافقی به نرخ بازار آزاد انجام دهد این تحول می‌تواند، نقطه عطفی در سودآوری شرکت‌های صادرات‌محور باشد.

به‌ویژه صادرکنندگان کوچک و متوسط در چارچوب بازار ارزی جدیدی که شکل گرفته از این سیاست منتفع خواهند شد و رشد فروش آنها می‌تواند، جذابیت سرمایه‌گذاری در بخشی از بازار سرمایه را افزایش دهد.

ادامه تیتربک

بدهکار مرموز

شروع ماجرای جدید

ظاهراً بایک زنجانی سخت دنبال دریافت مجوز واردات طلاست اما بانک مرکزی زیر بار نمی‌رود و به شدت مخالفت می‌کند. این مخالفت به مذاق کاسب مرموز خوش نیامده به خصوص که با توقیف یکی از محموله‌هایش مواجه شده است. چند روز پیش مدیرکل روابط عمومی تعزیرات از توقیف ۱۳ کیلو طلای قاچاق در فرودگاه امام خمینی خبر داد که به گفته او، تحویل مراجع ذی‌صلاح شده است. بایک زنجانی نیز در واکنش به این اقدام بر ادعای قبلی‌اش تأکید کرد و به توقیف ۱۳ کیلوگرم شمش طلای متعلق به شرکتش در فرودگاه امام خمینی واکنش نشان داد. بایک زنجانی دیروز در واکنش به این اقدام گفت: واردات طلا قانونی است و نیازی به پرداخت مالیات، عوارض یا اعلام منشأ ارز ندارد. او مدعی شد که تاکنون بیش از یک تن طلا از طریق مجاری قانونی وارد کشور کرده و تمام محموله‌ها با قبض انبار گمرک ثبت شده‌اند. او گفت هدفش، عرضه طلا با قیمت جهانی و بدون حباب قیمتی است تا مردم بتوانند، طلا را با قیمت واقعی خریداری کنند.

بایک زنجانی همچنین ادعا کرد که بانک مرکزی با ایجاد موانع از جمله توقیف محموله‌های او به بهانه‌هایی مانند نامشخص بودن منشأ ارز، سعی در جلوگیری از فعالیت او دارد. او همچنین مدعی شد که برخی با فشار به قوه قضاییه قصد دارند، مانع عرضه طلای او با قیمت جهانی شوند. بانک مرکزی هم صبح دیروز اعلام کرد: «بدهی یک میلیارد و ۹۶۷ میلیون یورویی بایک زنجانی طبق دستور قضایی باید در خرداد ۱۴۰۴ طی یک ماه تسویه می‌شود اما تاکنون فقط معادل ۱۵ میلیون دلار پرداخت کرده است.» مصطفی قمری‌وفا در شبکه ایکس نوشت: «او به هیچ‌یک از تعهدات بازپرداخت عمل نکرده و با ادعاهای جدید، قصد فرار از پرداخت بدهی را دارد. موضوع به قوه قضاییه گزارش شده و اقدامات قانونی علیه ادعاهای خلاف واقع او در حال پیگیری است.»

محموله نیکل و رمزارز جنجالی

چندی پیش اصغر جهانگیر - سخنگوی قوه قضاییه - اعلام کرد که بایک زنجانی در سال ۱۴۰۲ محموله‌ای به ارزش ۱.۸ میلیارد دلار به بانک مرکزی تحویل داده که در صندوق امانات نگهداری می‌شود. همچنین ۱۵ میلیون دلار به‌صورت نقدی و ۱.۶ میلیارد دلار به‌صورت رمزارز به حساب امانی واریز شده اما بانک مرکزی این رمزارز را به دلیل عدم اعتبار تأیید نکرده است. محمدرضا فرزین، رئیس کل بانک مرکزی، تأکید دارد که محموله نیکل باید توسط خود زنجانی فروخته شود و در عین حال شایعات درباره تقلبی بودن آن را رد کرده است.

اقتصاد جهان

دستور بی سابقه ترامپ

آیا جرومی پاول تن می‌دهد؟

مهتا معرفت

منترجم

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، در اقدامی بی‌سابقه دستور برکناری فوری لیزا کوک، عضو هیات مدیره بانک مرکزی آمریکا را صادر کرده است. این تصمیم در بحبوحه فشارهای فزاینده ترامپ بر بانک مرکزی به‌ویژه جروم پاول، رئیس این نهاد، به دلیل عدم کاهش نرخ‌های بهره صورت گرفته است.

لیزا کوک که از سال ۲۰۲۲ توسط جو بایدن به‌عنوان یکی از ۷ عضو هیات مدیره فدرال رزرو منصوب شد، در کمیته ۱۲ نفره تعیین نرخ بهره نقش دارد. این کمیته تصمیم‌های کلیدی درباره نرخ‌های بهره آمریکا اتخاذ می‌کند که تأثیر مستقیمی بر هزینه‌های استقراض و نرخ پس‌انداز شهروندان دارد و سیاست‌های پولی سایر کشورها را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.

روزنامه سازندگی به اطلاعات موثقی دست پیدا کرده که محمدرضا فرزین در برابر فشارهای پشت پرده برای اعطای مجوز واردات طلا به زنجانی مقاومت می‌کند. او معتقد است که زنجانی به‌عنوان مفسد اقتصادی باید ابتدا بدهی خود را تسویه کند. این مقاومت نشان‌دهنده، جدیت بانک مرکزی در جلوگیری از فعالیت‌های اقتصادی زنجانی تا روشن شدن وضعیت بدهی‌هایش است. با این حال بایک زنجانی در ماه‌های اخیر فعالیت‌های گسترده‌ای از جمله راه‌اندازی رمزارز شخصی، شرکت تاکسی‌رانی برقی و تلاش برای دریافت مجوز واردات طلا را دنبال کرده است. این اقدامات با انتقادات گسترده‌ای در شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها مواجه شده است. بسیاری ادعاهای او را تلاشی برای بازسازی چهره‌اش از «متهم فساد» به «منجی اقتصاد» می‌دانند. برخی اقتصاددانان و برخی نمایندگان مجلس نیز خواستار بررسی فعالیت‌های زنجانی در کمیسیون اصل ۹۰ شده‌اند و از «ملاحظات سیاسی» در بازگشت او به عرصه اقتصاد انتقاد کرده‌اند.

تحلیل اقتصاد سیاسی

کسی نمی‌داند بایک زنجانی دنبال چیست اما به نظر می‌رسد، هدف اصلی او تثبیت جایگاه خود به‌عنوان یک بازیگر اقتصادی قدرتمند و دور زدن محدودیت‌های قضایی و مالی با استفاده از نفوذ و حمایت‌های پشت‌پرده باشد. او با طرح موضوعاتی مانند عرضه طلای بدون رانت و فعالیت‌های نوآورانه احتمالاً به دنبال تثبیت جایگاه خود به‌عنوان بازیگر پشت پرده او مطرح کرده است. آیا زنجانی می‌تواند با اهرم فشار افشاگری، جایگاه خود را تثبیت کند، یا مقاومت بانک مرکزی و قوه قضاییه، او را به حاشیه خواهد راند؟ پاسخ این سؤال به تحولات آینده بستگی دارد.

عالی آمریکا ارجاع داده شود. سناتور الیزابت وارن این اقدام را «تقض آشکار قانون فدرال رزرو» و تلاشی برای تضعیف استقلال بانک مرکزی خوانده است.

جروم پاول، رئیس فدرال رزرو که خود در سال ۲۰۱۷ توسط ترامپ منصوب شد هنوز به‌صورت رسمی به این اقدام واکنشی نشان نداده است. با این حال، پاول پیش‌تر در سخنرانی اخیر خود در جکسون هول نسبت به تأثیرات سیاست‌های ترامپ از جمله تعرفه‌های گسترده و محدودیت‌های مهاجرتی بر اقتصاد هشدار داده بود. او همچنین نشانه‌هایی از آمادگی برای کاهش نرخ بهره در آینده نزدیک ارائه کرده اما نه به شکلی که با خواسته‌های فوری ترامپ هم‌راستا باشد.

اینکه پاول به دستور ترامپ برای برکناری کوک تن دهد بسیار بعید به نظر می‌رسد زیرا فدرال رزرو به‌عنوان نهادی مستقل طراحی شده تا از فشارهای سیاسی مصون بماند. اخراج کوک، در صورت موفقیت، به ترامپ امکان می‌دهد جایگزینی برای او معرفی کند و ترکیب هیات مدیره را به نفع خود تغییر دهد به ویژه با توجه به خالی بودن یک کرسی دیگر و انتصاب احتمالی استیفن مین، گزینه پیشنهادی ترامپ. با این حال مقاومت کوک، حمایت دموکرات‌ها و احتمال چالش‌های حقوقی این اقدام را به مناقشه‌ای پیچیده تبدیل کرده است که می‌تواند، استقلال فدرال رزرو را به خطر بیندازد.

منبع: وال‌استریت ژورنال

اثرات مثبت خروج اتباع

۲۷۰۰ کلاس آزاد شد

اجاره‌ها کاهش یافت و درخواست برای نیروی کار افزایش یافت

گروه اجتماعی: استان تهران به دلیل تراکم جمعیتی و مهاجرپذیری گسترده با مشکل جدی کمبود فضای آموزشی روبه‌روست. محمدصادق معتمدیان، استاندار تهران در آبان ۱۴۰۳ اعلام کرد که بر اساس مطالعات سازمان برنامه و بودجه و شاخص‌های آموزشی به ازای هر دانش‌آموز باید حدود ۵/۲۸ مترمربع فضای آموزشی در اختیار باشد اما متوسط استان فقط ۵/۱۶ مترمربع است؛ برای رسیدن به میانگین کشوری استان به ۱۳ هزار کلاس درس جدید نیاز دارد. او همچنین گفت، جمعیت تهران با احتساب سه میلیون اتباع خارجی و دو میلیون «جمعیت شناور» به بیش از ۱۸ میلیون نفر رسیده و تراکم جمعیتی در استان ۱۹ برابر میانگین کشور است. این تراکم به گفته معتمدیان، فشار سنگینی بر زیرساخت‌های آموزشی وارد کرده است. صبح دیروز اما استاندار تهران در قالب طرح «بنض خبر» اعلام کرد که با خروج اتباع غیرمجاز حدود ۲۷۰۰ کلاس درس در تهران آزاد شده است. این رقم تقریباً یک‌پنجم از کمبود ۱۳ هزار کلاسی است که سال گذشته از سوی استانداری اعلام شده بود. به بیان دیگر حذف حضور کودکان اتباع غیرمجاز تنها بخشی از بحران فضای آموزشی را حل می‌کند؛ همچنان استان به بیش از ۱۰ هزار کلاس درس جدید نیاز دارد و بدون سرمایه‌گذاری جدی در مدرسه‌سازی، مشکل پابرجا خواهد بود. به گفته معتمدیان، تمرکز بیش از نیمی از اتباع خارجی کشور

در استان تهران، پدیده‌ای استثنایی است و «دولت اطلاعات دقیقی درباره محل سکونت یا اشتغال همه آنان ندارد». او تأکید می‌کند که این تمرکز «چالش‌های امنیتی و انتظامی» ایجاد کرده و طرد اتباع غیرقانونی را جزو برنامه‌های استانداری قرار داده است.

خروج اتباع و اثر بر اجاره‌ها

بررسی‌ها نشان می‌دهد؛ اجاره‌ها در برخی مناطق مهاجرنشین تهران و شهرهای دیگر کاهش یافته است. حسین بیگی‌نژاد، نایب‌رئیس اتحادیه مشاوران املاک تهران در گفت‌وگو با اقتصاد آنلاین می‌گوید: «مهاجران افغان بیشتر در مناطق حاشیه‌ای و خانه‌های کلنگی زیر محور آزادی سکونت داشتند؛ خروج جمعیت قابل‌توجهی از آنان باعث شد، عرضه واحدهای اجاره‌ای در این مناطق افزایش یابد». گزارش‌های میدانی این وبگاه نشان می‌دهد که **کاهش تقاضا برای اجاره در محله‌هایی مانند شوش، مولوی و شهرری (تهران) همچنین مشهد، اصفهان، قم و کرج به ۱۰ تا ۱۵ درصد رسیده است. در این محله‌ها مالکان «واحدها را بدون افزایش قیمت یا حتی با قیمت سال قبل» اجاره می‌دهند. از سوی دیگر، حشمت‌الله عسگری، معاون اقتصادی استاندار تهران اعلام کرد که تاکنون بیش از ۴۵۰ هزار نفر از اتباع غیرمجاز از استان تهران خارج شده‌اند و این

با خروج حدود نیم‌میلیون نفر از اتباع غیرمجاز، صف‌های خرید نان در برخی شهرستان‌های استان خلوت شده و تقاضا برای برنج هندی و پاکستانی به کمتر از نصف رسیده است. او افزود که در نتیجه، برخی فروشندگان مجبور شده‌اند این اقلام را پایین‌تر از قیمت مصوب عرضه کنند. این کاهش تقاضا نشان می‌دهد که حضور گسترده مهاجران در تهران علاوه بر بازار مسکن بر بازار کالاهای اساسی نیز فشار وارد می‌کرده است. اما در مقابل، صاحب‌نظران بازار کار نسبت به پیامدهای خروج سریع کارگران افغان هشدار داده‌اند. بخش زیادی از مهاجران افغان در مشاغل سخت و کم‌درآمد مانند ساختمان‌سازی، کشاورزی، نظافت و حمل‌ونقل فعال بودند و خروج ناگهانی آنها ممکن است در آینده نزدیک با کمبود نیروی کار صیدی و افزایش هزینه خدمات همراه شود. برخی تحلیلگران معتقدند، بیسکاران ایرانی عمدتاً تحصیل کرده‌اند و تمایلی به انجام این‌گونه کارها ندارند؛ بنابراین اتکا به سیاست طرد مهاجران برای رونق بازار کار ممکن است، نتیجه معکوس بدهد.

اقدام موجب کاهش محسوس اجاره‌ها در برخی مناطق تا ۳۰ درصد شده است. وی افزود تقاضا برای برخی اقلام اساسی مانند برنج، نان و مرغ یخزده نیز کاهش یافته است. گزارشی در دیدارنیوز نیز اثر کاهش تقاضا بر بازار اجاره را تأیید می‌کند؛ معتمدیان در آن گزارش اظهار کرد که خروج اتباع غیرمجاز «باعث کاهش ۳۵ درصدی اجاره‌ها در برخی شهرستان‌ها» شده است. با این حال کارشناسان هشدار می‌دهند که این اثر محلی و کوتاه‌مدت است. در سایر مناطق تهران، نرخ اجاره همچنان تابع تورم است و حتی تمديد قراردادهای صاحب‌خانه و مستأجر در برخی مناطق ۲۵ تا ۴۰ درصد افزایش یافته است. بدین ترتیب کاهش ۱۰ تا ۳۰ درصدی اجاره‌ها بیشتر به محله‌های مهاجرنشین محدود شده و نمی‌توان آن را به کل بازار تعمیم داد.

کاهش خرید نان

معاون اقتصادی استاندار تهران در نشست خبری هفته دولت از «افت محسوس تقاضا برای کالاهای اساسی» خبر داد و گفت:

زنان

ناترازی اراده برای حمایت از زنان

معاونت زنان؛ از شعار حمایت تا تضمین امنیت

شاراره عبدالحمیدزاده

پژوهشگر جامعه‌شناسی سیاسی

«ناترازی» که پزشک‌یکان وارد ادبیات سیاست‌گذاری کرده فقط به کسری بودجه و کم‌آبی محدود نیست؛ ناترازی اجتماعی آنجاست که حق، امنیت و دسترسی به حمایت برای بخشی از شهروندان - اینجا زنان در معرض خشونت - به‌طور ساختاری ناکافی می‌ماند. سرنوشت لایحه «حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت» دقیقاً به همین گره خورده است؛ اگر به‌جای قانون‌گذاری روشن و الزام‌آور به دستورالعمل‌های درون‌اداری و «فرهنگی‌سازی» بی‌ضمانت عقب‌نشینی کنیم، ناترازی بازتولید می‌شود و خشونت، نامریی اما پایدار می‌ماند. در جامعه‌شناسی سیاسی، زبان قانون فقط انتخاب واژه نیست؛ تقسیم قدرت است. وقتی «خشونت» به «سوءرفتار» تقلیل می‌یابد و «امنیت» جای خود را به «حمایت» می‌دهد، موضوع از قلمرو عدالت کیفری به اتاق مشاوره رانده می‌شود. نتیجه در میدان روشن است: زنی که باید به قرار تأمین، خانه امن و وکیل معاضدتی دسترسی فوری داشته باشد یا برگره ارجاع به جلسات مشاوره به همان خانه ناامن برمی‌گردد و چرخه خشونت تشدید می‌شود. «خشونت ساختاری» یعنی همین: قواعد و رویه‌هایی که بدون عامل مستقیم، گروهی را به‌طور منظم آسیب‌پذیر نگه می‌دارند. در مقابل، دولت وقتی «قدرت زیرساختی» دارد که حق را به خدمت استاندارد ترجمه کند: نهاد، بودجه، پروتکل و سنجنش. قانون میهم، ظرفیت اجرا را می‌فرساید. برآوردهای بین‌المللی سال‌هاست، تکرار می‌کنند که حدود یک‌سوم زنان در طول زندگی، خشونت فیزیکی یا جنسی را تجربه می‌کنند؛ در ایران هم بنا به شواهد رسمی و میدانی با حجم قابل‌توجهی از خشونت خانگی گزارش نشده، مواجهیم. این «تاریکی آماری» مسئولیت سیاست‌گذار را سنگین‌تر می‌کند. بنابراین «حمایت» کلی کافی نیست؛ باید «امنیت» الزام‌آور به متن بازگردد. در این چارچوب، نقش «معاونت امور زنان و خانواده» در دولت پزشک‌یکان صرفاً هماهنگی نیست؛ پیش‌رانی سیاست عمومی است. باید واژه‌های صریح - «خشونت»، «امنیت»، «مداخله قضایی»، «بازمانده صاحب حق» - به لایحه برگردد و با دادگستری، کشور، بهداشت، رفاه و پلیس تفاهم‌نامه‌های الزام‌آور بسته شود تا زنجیره‌ای قابل اعتماد شکل بگیرد؛ ارجاع از طریق سامانه پاسخگویی واحد ۲۴ ساعت شبانه‌روز و ۷ روز هفته، انتقال فوری به خانه‌های امن استاندارد با ظرفیت معلوم، تیم مداخله چندرشته‌ای و دسترسی فوری به وکلای معاضدتی. اینها بدون بودجه پایدار و سنجنش عمومی ممکن نیست؛ پس «کد بودجه مستقل» و گزارش فصلی شاخص‌ها - از تعداد و ظرفیت خانه‌های امن تا میانگین زمان مداخله و درصد قراردادهای تأمین - باید تعهد علنی باشد.

که در روزهای اخیر برخی از مدیران شهری، بخشنامه‌های توسعه شهری یا تخفیف‌های ساختمانی را با استناد به «جنگ ۱۲ روزه رژیم صهیونیستی» و «لزوم حمایت از خانواده‌های آسیب‌دیده» توجیه می‌کردند. عباسی خواستار رعایت قانون و پرهیز از اعمال سلیقه‌های مقطعی شد.

وضعیت وخیم نظافت شهر

مهدی چمران، رئیس شورا در حاشیه جلسه صحن شورا اعلام کرد که هنوز از وضعیت رفت و روب شهری راضی نیستیم و قرار است، مسئول جدید خدمات شهری برنامه‌هایش را ارائه کند. او گفت: «آنچه به ۱۳۷ گتته می‌شود باید به این سامانه مرتبط باشد؛ تعدادی از موارد قابل بررسی نیست اما آنچه به ما اعلام می‌شود، پاسخ می‌دهیم». افزون بر ضعف‌های مدیریت داخلی، کمبود نیروی پاکبان پس از خروج مهاجران خارجی بر شدت بحران نظافت پایتخت افزوده است. مدیرعامل سازمان مدیریت پسماند شهرداری تهران در جلسه ۱۹ مرداد شورای شهر تهران اعلام کرد که پایتخت با کمبود جدی نیروی پاکبان مواجه است و این مساله به شکل محسوس بر کیفیت نظافت شهری تأثیر گذاشته است. علت اصلی این کمبود، خروج اتباع افغان است که بخش عمده مشاغل پاکبانی را در اختیار داشتند؛ با کاهش پاکبانان، برخی مناطق تا ۸۰ درصد نیروی خود را از دست داده‌اند. ناصر امانی، عضو شورای شهر، گفته بود که ادامه این روند نگهداشت شهر را با چالش جدی روبه‌رو خواهد کرد. در پی استمرار خروج مهاجران، گلابه‌های شهروندان از کیفیت رفت و روب، جمع‌آوری زباله و تمیزسازی کوچه‌ها طی دو ماه گذشته ۲۰ تا ۴۰ درصد افزایش یافته است. پیش از خروج اتباع نیز عملکرد پیمانکاران نظافت و شویو نگهداری شهر بارها مورد انتقاد قرار گرفته بود؛ اعضای شورا از شهرداری خواست‌اند با ارائه لایحه اصلاح بودجه، حقوق پاکبانان را افزایش دهد و با جذب نیروهای جدید، سطح خدمات را بهبود بخشد.

خانواده‌های متوفیان قطعه ۴۱ از شهرداری شکایت کنند

یکی از حاشیه‌های جلسه به وضعیت خانواده‌های آسیب‌دیده از «جنگ ۱۲ روزه» و اسکان آنان در هتل‌ها مرتبط بود. چمران گفت که از ابتدا قرار بود، اسکان در هتل‌ها موقت باشد و شهرداری توان پرداخت هزینه‌های بالا را ندارد. او یادآور شد که خانواده‌ها دو تا سه ماه در هتل‌ها می‌مانند تا تعمیرات جزئی خانه‌هایشان انجام شود؛ برای خانواده‌هایی که منازلشان نیاز به نوسازی اساسی دارد، خانه اجاره شده است. وی تصریح کرد که وقتی امکانات برای این خانواده‌ها فراهم شده، مانند در هتل معنایی ندارد. بررسی درباره احتمال شکایت خانواده‌های متوفیان قطعه ۴۱ بهشت‌زهر نیز مطرح شد. چمران پاسخ داد: «خانواده‌های امواتی که در قطعه ۴۱ بهشت‌زهر دفن شده بودند، می‌توانند شکایت کنند؛ کسی مقابل آنها نایستاده است». قطعه ۴۱ بهشت‌زهر محل دفن برخی از اعضای گروه منافقین است که زاکانی آن را به پارکینگ تبدیل کرده و خانواده‌ها نسبت به بی‌احترامی به قبور عزیزانشان معترض هستند.

داد شورا بر سر زاکانی

وضعیت نظافت شهر وخیم است و شهرداری شورا را دور می‌زند

فانزه مومنی

گروه اجتماعی

چراغ‌هایی که روی زمین کار گذاشته می‌شوند مانند کابل‌های برق مورد سرقت قرار می‌گیرند اما چراغ‌هایی که باتری‌شان دور از دسترس است، مشکلی ندارند. به گفته او، تنها رادخل استفاده از باتری‌های خورشیدی و طراحی بهتر است تا باتری‌ها قابل دسترس نباشند و شهرداری موظف است برای جلوگیری از سرقت به دنبال راهکارهای ایمن باشد. با این حال اما گزارش‌های میدانی از سطح شهر نشان می‌دهد؛ ضعف کنترل شهری و سرقت‌های مکرر، نظم ترافیکی پایتخت را به شدت مختل کرده است. چمران همچنین درباره شایعه دو طبقه شدن بزرگراه همت پاسخ داد. او گفت که بزرگراه‌ها بر اساس طرح جامع اجرا می‌شوند و با اینکه پروژه دو طبقه کردن یکی از گزینه‌هاست اما اولویت مدیریت شهری توسعه شبکه مترو است؛ «هرچه بودجه داشته باشیم برای مترو هزینه خواهیم کرد و به جای دو طبقه کردن بزرگراه‌ها به دنبال گسترش مترو هستیم».

خرید زباله‌سوز ۶۰۰۰ تتی بدون هماهنگی با شورا

سوده نجفی، عضو هیات رئیسه شورا در انتقاد به خرید زباله‌سوز ۶۰۰۰ تتی از سوی شهرداری به زاکانی تذکر داد. او گفت این خرید در حالی انجام شده که سقف مجاز زباله‌سوزی در طرح جامع مدیریت پسماند مصوب ۱۴۰۲ حدود ۳۲۰ تن است. به گفته او شهرداری تفاهم‌نامه‌ای با یک شرکت چینی برای خرید زباله‌سوز ۶۰۰۰ تتی امضا کرده و لایحه آن را برای بررسی به شورا آورده است اما هنوز از سوی شورا تأیید نشده است. نجفی ضمن حمایت از اصل خرید زباله‌سوز برای کاهش دفن زباله و تولید انرژی پاک خواستار شفافیت در این تصمیم شد و تأکید کرد که شهرداری باید ابهامات را رفع و در چارچوب قانون عمل کند.

سوءاستفاده شهرداری از دفاع مقدس

در بخش دیگری از جلسه مهدی عباسی، رئیس کمیسیون معماری و شهرسازی درباره بخشنامه‌هایی که به گفته او موجب بهم‌ریختگی ساختار فضایی شهر می‌شوند، هشدار داد. او گفت اعمال سلیقه‌های شخصی در تنظیم ضوابط شهری می‌تواند، اعتماد عمومی را آسیب بزند و در درازمدت موجب تبعیض و ایجاد منافع غیرمتعارف برای برخی پروژه‌ها و افراد خاص شود. عباسی اظهار کرد که این بخشنامه‌ها ظرفیت زیستی تهران را تهدید می‌کنند، کیفیت زندگی شهروندان را کاهش می‌دهند و تراکم جمعیتی را بالا می‌برند. او همچنین از استفاده نامناسب از عناوینی مانند «جنگ ۱۲ روزه» و «دفاع مقدس» برای توجیه بخشنامه‌ها انتقاد کرد و گفت، دفاع مقدس ارزشمند است و نباید بهانه‌ای برای تصمیمات غیرقانونی و سلیقه‌ای قرار گیرد. این واکنش در حالی مطرح شد

سیصد و پنجاهمین جلسه شورای اسلامی شهر تهران صبح روز سه‌شنبه درحالی برگزار شد که اعضای شورای شهر تهران، انتقادات جدی را نسبت به عملکرد شهرداری در حوزه‌های مختلف مطرح کردند. در ابتدای جلسه، طرح دو فوریتی «الزام شهرداری تهران به ارائه لایحه طرح جامع حمل‌ونقل و ترافیک کلان‌شهر تهران» در دستور کار قرار گرفت. اعضای کمیسیون عمران و حمل‌ونقل توضیح دادند که طرح جامع ترافیک نخستین‌بار در سال ۱۳۸۶ در شورای شهر تصویب و در سال ۱۳۸۷ در شورای عالی هماهنگی ترافیک کشور تأیید شده بود و طبق قانون باید هر گونه بازنگری آن با نظر شورا انجام شود. جعفر تشکر هاشمی، رئیس کمیسیون عمران، حمل و نقل و ترافیک یادآور شد که طبق برنامه چهارم، طرح جامع ترافیک و طرح جامع ریلی باید پیش از طرح در شورای عالی به شورای شهر ارائه شود و ۱۹ سرفصل در این طرح وجود دارد که حضور نمایندگان شورا در جلسات بررسی آن ضروری است. او تأکید کرد که وزارت کشور، طرح بازنگری را به شورای عالی ترافیک ارسال کرده و باید به شورا نیز ارائه شود. مهدی چمران، رئیس شورای شهر تهران به تندی نسبت به این روند اعتراض کرد. او گفت که از شورای عالی هماهنگی ترافیک کشور گلابه‌مند است زیرا به جای رعایت قانون، طرح جامع ترافیک را در دستور کار خود قرار داده و نامه‌های شورا مبنی بر لزوم بررسی طرح در صحن شورا را نپذیرفته است. چمران افزود که وزارت کشور نیز خواستار ارائه طرح شده و هر تصمیم شورای عالی بدون تأیید شورا را «غیرقانونی» دانست. او هشدار داد که شورا اجازه اجرای طرح بدون نظر خود را نخواهد داد و حتی در صورت فشار، حاضر است برای حفظ حقوق شورا استعفا دهد. با سخنان او، اعضا دو فوریت این طرح را با اکثریت آرا تصویب کردند تا شهرداری در کوتاه‌ترین زمان نسبت به ارائه لایحه اقدام کند. این تصمیم، واکنش صریح شورا به آنچه «دور زدن شورا» توسط شهرداری و شورای عالی خوانده شد، بود.

سرفقت باتری و خاموشی چراغ‌ها: کمبود منابع یا بی‌نظمی؟

یکی از موضوعات جالب جلسه دیروز شورا خاموشی چراغ‌های راهنمایی و رانندگی در نقاط مختلف پایتخت بود. مهدی چمران درباره دلیل خاموشی‌های متوالی چراغ‌ها توضیح داد که «باتری چراغ‌های راهنمایی خیابان‌های تهران را می‌زدند». او گفت

سازندگی: روزنامه سیاسی و اجتماعی • صاحب امتیاز: حزب کارگزاران سازندگی ایران • مدیرمسئول: امیر اقتناعی • سردبیر: اکبر منتجبی

زیرنظرشورای سیاستگذاری: سیدحسین مرعشی (رئیس)، محمد عطریانفر، محمد قوجانی، علی هاشمی، سیدعلیرضا سیاسی‌زاد، امیر اقتناعی

مدیرهنری: رضا دولت‌زاده • عکس: رضا معطریان • ویراستار: سعیده آرزین‌فر • حروفچین: مریم شهسوارزاده • نشانی: تهران، پاسداران، نگارستان پنجم، پلاک ۸، تلفن: ۲۲۸۴۱۲۲ • چاپ: امید نشر ایرانیان: ۹-۸۸۵۳۷۱۶۸ • توزیع: نشر گستر امروز: ۶۱۹۳۳۰۰

کارنامه: خاطرات هاشمی ۱۳۸۰

افراط در اختلاف ۲۸۴

ادامه سه‌شنبه ۳۰ بهمن

تظاهرات وسیع در کره جنوبی

در کره جنوبی با حضور [جورج] بوش [رئیس‌جمهور آمریکا]، تظاهرات وسیع و خشن‌ی علیه او و جنگ‌طلبی آمریکا برپا شد. برای امنیت بوش، پرواز هواپیماهای جنگی و تمرکز ماهواره‌های جاسوسی، فضا را پلیسی کرده است. در افغانستان زدوخوردهای متفرقه نظامی رو به رشد است. در فلسطین، اسرائیل به تلافی کشته شدن چهار اسرائیلی به دست مجاهدان، بمباران وسیعی علیه فلسطینی‌ها انجام داده و لحن سران اسرائیل علیه ایران تخفیف یافته است.

امروز و دیشب در بسیاری از نقاط ایران و تهران برف و باران داریم. آقای هاشمی‌شاه‌رودی، [رئیس قوه قضاییه] به دعوت بسیج دانشجویی برای پرسش و پاسخ به دانشگاه تهران رفت و [دفتر] تحکیم وحدت در بیانیه‌ای سوالاتی را به عنوان اعتراض مطرح کرده است.

دوشنبه ۱ اسفند

مصاحبه در مورد ناگفته‌های جنگ

آقای احمد جلالی، [سفیر و نماینده دایم ایران در سازمان آموزشی، علمی و فرهنگی سازمان ملل (یونسکو)] آمد. از وضع مدیریت کشور انتقاد کرد و گفت، توجهی به کار نمی‌شود و فضای مدیریت کشور، سیاست‌زده است و توجهی به افکارعمومی جهانی هم نمی‌شود. در کنفرانس رؤسای دانشگاه‌ها در کرمان، سخنانی در مورد چگونگی انتقال تجارب علمی و فنی دنیا، ایراد کرده ولی رؤسای دانشگاه، توجهی نکرده‌اند. یکی گفته است، اول باید تکلیف آزادی روشن شود و دیگری با ارسال شعری گفته که آقای جلالی، حقوق مفتی می‌گیرد و کاری و مسئولیتی ندارد و صدایش از جای گرم درمی‌آید. اگر رئیس دانشگاه می‌شد، مشکلات به او اجازه این صحبت‌ها را نمی‌داد. از من خواست فکری بشود. گفتیم، راهی جز ادامه همان سیاست‌سازندگی و اولویت کار و تولید نمی‌بینم.

آقای محسن امینی، [از اقوام] آمد. گفت مرغداری‌اش ورشکسته شده و با توضیح مشکلاتی که شیمیایی شدن فرزندش برایشان پیش آورده خواست که کاری به ایشان محول شود و در آخر گفت که فعلاً محسن، [مدیرعامل شرکت متروی تهران] در مترو به او کاری داده است.

آقای [محمدعلی] زم، [رئیس حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی] آمد. شرح مفصلی از شریک شدن حوزه هنری در مالکیت باشگاه پرسپولیس و بروز اختلاف با آقای [حسین] محلوجی، [رئیس مؤسسه فرهنگی- ورزشی پرسپولیس] و مراجعه به دادگاه و جلو افتادن آقای محلوجی داد. شنیده بود که آقای محلوجی از نفوذ من و دخالت دفتر رئیس قوه‌قضاییه و نامه آقای [عباسعلی] علیزاده، [رئیس کل دادگستری استان تهران] استفاده کرده. گفتم اصلاً از اختلاف شما و ایشان مطلع نبوده‌ام و آقای محلوجی با من در میان نگذاشته است.

عقد ازدواج فرزند یکی از پرسنل حفاظت را بستیم. مصاحبه‌ای با صداوسیما در مورد ناگفته‌های جنگ انجام دادم. مشاجره بعضی نمایندگان مجلس با [روزنامه] کیهان بر سر مقاله تُشد و توهین‌آمیز کیهان نسبت به مجلس و انتقاد صداوسیما و بعضی روزنامه‌های راست از دولت آلمان و هیأت پارلمانی آلمان که اکنون در ایران است به خاطر دخالت در امور داخلی ایران و بیانیه تُشد و اهانت‌آمیز دانشجویان [دفتر] تحکیم وحدت، علیه قوه قضاییه مورد توجه است. مشاجره [آقای بولنت اجویت] نخست‌وزیر و [آقای احمد نجات سسزرا]، رئیس‌جمهور ترکیه در جلسه شورای امنیت ملی ترکیه و ترک جلسه توسط بولنت اجویت مهم است.

نماد واقع‌گرایی

اگر هاشمی‌رفسنجانی زنده بود، وضعیت امروز ما چگونه بود؟

بدرت است.

در چنین بستری، طبیعی است برسیده شود، هاشمی‌رفسنجانی به عنوان سیاستمداری حاذق و باتجربه اگر زنده بود، چه می‌کرد؟ او در میان همه رجال جمهوری اسلامی شاید تنها کسی بود که به پیچیدگی سیاست بین‌الملل واقف بود و می‌دانست قدرت ترکیبی از توان نظامی، اقتصاد، دیپلماسی و رضایت نسبی جامعه است. تجربه نشان داده بود که او آماده مذاکره‌های پنهانی است، چه با غرب و چه با همسایگان. او به این باور رسیده بود که نمی‌توان هم‌زمان هم توسعه اقتصادی خواست و هم با همه جهان درگیر شد. سیاست او سیاست خریدن زمان بود، کاستن از فشارها تا ظرفیت داخلی بازسازی شود و کشور بتواند، هزینه مقاومت را تاب آورد. درست یا غلط، اما واقعیت این است که این نوع نگاه در بزنگاه‌های تاریخی توانست، ایران را از دامنه‌های پرشیبتر دور کند.

امروز اما او نیست. جای خالی او بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود. برخی در ایران هرگونه سخن از مذاکره یا کاهش تنش را به «سازش» تعبیر می‌کنند. در عرصه عمومی نیز هر صدایی برای مصالحه نیز به سرعت معناهای دیگری می‌یابد و سوء تعبیر می‌شود. اقتصاد ایران نیز به شدت ناتراز شده و از یک سو خاموشی‌ها و از دیگر سو بی‌آبی بر دامنه اعتراضات خرد اثر گذاشته است. سرمایه اجتماعی که در جنگ ۱۲ روزه ایجاد شد و به یک همگرایی ملی بدل شد، از سوی برخی از جریانات سیاسی مورد حمله قرار گرفته و بعید نیست که جریان تحریف از آن عبور کرده و راه را برای تخریب پزشکیان و دولت او بیش از پیش باز کند. دستگاه سیاست خارجی ایران میان شرق و غرب در رفت و آمد است و در این میان دشمن خارجی

قانون

ضرورت شفافیت در کانون‌های وکلا

کانون وکلای قزوین، انتشار مصوبات هیات مدیره را ممنوع می‌کند

فریبا رضائی

وکیل پایه یک دادگستری و پژوهشگر دکتری حقوق عمومی

«همایش توسعه پایدار نظام حقوقی و اجتماعی با تأکید بر حقوق مردم» در جزیره کیش در حالی برگزار شد که ۲۶ مرداد ۱۴۰۴ هیات مدیره کانون وکلای دادگستری استان قزوین مصوبه‌ای تصویب کرد که انتشار تصویر مصوبات هیات مدیره در فضای مجازی را ممنوع اعلام می‌کرد. در متن مصوبه آمده است: «با عنایت به اعتراض برخی از همکاران محترم به انتشار تصویر مصوبات هیات مدیره در فضای مجازی که متضمن نام و اطلاعات شخصی و صنفی همکاران محترم بوده؛ موضوع ممنوعیت انتشار تصویر مصوبات هیات مدیره و ملحقات آن در دستور جلسه مورخ ۱۴۰۴/۰۵/۲۶ قرار گرفت.» پس از گفت‌وگوهای مکرر با ریاست و نایب رییس محترم کانون وکلای دادگستری قزوین درخصوص ضرورت، اصلاح مصوبه و محدود کردن مصوبه به استثنائات و موارد ضروری، پاسخ این بود: «به جهت اینکه مصوبات داخلی صرفاً حقوق و تکالیف اعضای کانون را تنظیم می‌کند، مشمول قانون دسترسی آزاد به اطلاعات نمی‌شود.» این رویکرد با اصول کلی دسترسی آزاد به اطلاعات و شفافیت نهادهای ارائه‌دهنده خدمات عمومی (و یا نهادهای خصوصی که خدمت

عمومی‌اری‌ه می‌دهند) در تضاد است. بر اساس قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات (۱۳۸۷) و شیوهدنامه انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات موسسات خصوصی ارائه‌دهندگان خدمات عمومی مصوب ۱۳۹۷ موسسات خصوصی ارائه‌دهنده خدمات عمومی موظفند، اطلاعاتی که حق یا تکلیف برای مردم ایجاد می‌کند را منتشر کنند. تعبیر محدود کانون از «حق و تکلیف» و تمرکز صرف بر اثر داخلی مصوبات، امکان نظارت وکلا را بر عملکرد کانون کاهش می‌کند. این محدودیت‌ها نه تنها نظارت وکلا بر عملکرد کانون را کاهش می‌دهد بلکه به طور غیرمستقیم حق مردم به دسترسی به خدمات حقوقی شفاف و قابل اعتماد را تضعیف می‌کند. برداشت محدود کانون وکلا از اصل بنیادین مندرج در نسل سوم حقوق بشر «انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات» با تکلیف بر خلأهای قانونی، مسیر تحقق حقوق بشر و شفافیت در کشورمان را به عقب خواهد برد. همچنین عدم انتشار مصوبات موجب کاهش اعتماد عمومی به نظام حقوقی و تقویت فضای بی‌قانونی می‌شود زیرا وکلا و مردم از آگاهی بی‌واسطه از تصمیمات نهاد ارائه‌دهنده خدمات عمومی بی‌بهره می‌مانند وهیچ ابزار مؤثر قانونی برای ارزیابی عمومی عملکرد صحیح و عدالت‌محور کانون وکلا وجود ندارد. این دست مصوبات مشخصاً به فاصله گرفتن نهاد وکالت از استانداردهای بین‌المللی شفافیت و دسترسی آزاد به اطلاعات خواهد انجامید. کانون وکلا به عنوان نهادی که نقش

نهادی در شکل‌دهی به فرهنگ حقوقی جامعه و نظام حقوقی کشور دارد، موظف است که اصول اولیه حقوق بشری و مسیر دشواری که برای تحقق آن طی شده است را به عنوان چراغ راه خود قرار دهد. حتی در مواردی که قانون الزام مستقیم به انتشار اطلاعات ندارد، تمکین داوطلبانه به اصول شفافیت و پاسخگویی نه تنها اعتماد عمومی را تقویت می‌کند بلکه الگویی مثبت برای دیگر نهادها می‌سازد. رفتارهای واپس‌گرایانه و تصمیماتی که ناقض حقوق مردم و شفافیت باشد، هیچ جایگاهی در عملکرد کانون ندارد و می‌تواند، اعتماد عمومی و در کل نظام حقوقی کشور را تحت تأثیر خود قرار دهد. کانون باید مسیر پیشرفت و احترام به حقوق بشر را حفظ کند و اجازه ندهد، تصمیمات یا مصوباتش منجر به عقبگرد در مسیر شفافیت شود. اسکوذا نیز با توجه به نقش نظارتی و هماهنگ‌ساز خود باید اطمینان حاصل کند که هیچ یک از کانون‌های استانی در مسیر نقض شفافیت و محدودسازی دسترسی به اطلاعات حرکت نکند و از بروز چنین رویه‌هایی جلوگیری به عمل آورد. عدم اقدام مؤثر در این خصوص می‌تواند، پیامدهای مخرب گسترده‌ای برای اعتماد عمومی و رعایت اصول حقوق بشر داشته باشد. در واقع این نهادها مسئول هستند که استانداردهای شفافیت و پاسخگویی را در سراسر کشور تقویت و الگوی عملی مناسبی برای همه کانون‌ها ایجاد کنند. عملکرد کانون‌ها و اسکوذا در زمینه شفافیت، می‌تواند تعیین‌کننده سطح اعتماد، شفافیت و اخلاق حرفه‌ای در کل نظام حقوقی کشور باشد. پایبندی به شفافیت و اصول حقوق بشر نه تنها الزامی است بلکه وظیفه اخلاقی و حرفه‌ای کانون‌ها و اسکوذاست که به جامعه ثابت کند، احترام به حقوق مردم و شفافیت از اصول غیرقابل چشم‌پوشی در عرصه حقوقی ایران و نهاد وکالت است.

شناسه آگهی: ۱۹۸۸۳۲۷۰ نوبت دوم

آگهی فراخوان مناقصه عمومی دو مرحله ای همراه با ارزیابی کیفی

مناقصه شماره WSS- 0030440
با شماره فراخوان ستاد ۲۰۰۴۰۱۰۳۴۰۰۰۰۸۰

شرکت ملی نفت ایران
شرکت نفت و گاز پارس

شرکت نفت و گاز پارس در نظر دارد خرید **۳۱ قلم (۲۹۸ عدد) تجهیزات ابزار دقیق مورد نیاز** خود را با برگزاری مناقصه عمومی دو مرحله‌ای طبق شرایط زیر از طریق یک شرکت واجد صلاحیت تأمین نماید.

شرایط و مدارک لازم جهت دریافت استعلام ارزیابی کیفی:

الف) داشتن تجربه کافی و مرتبط با موضوع کار

ب) اساسنامه، اظهارنامه ثبت شرکت و آخرین آگهی تغییرات (مندرج در روزنامه رسمی)

ج) ارائه کد اقتصادی، شناسه ملی

د) صورت‌های مالی حسابرسی شده مربوط به حد اکثر سه سال گذشته

از کلیه اشخاص حقوقی واجد شرایط دعوت می‌گردد بلافاصله پس از چاپ آگهی اول و حداکثر ۳ (سه) روز پس از انتشار آگهی نوبت دوم تا پایان ساعت اداری، به نشانی اینترنتی WWW.SETADIRAN.IR قسمت سامانه مناقصات مراجعه نموده و پس از اخذ کد کاربری و رمز عبور نسبت به دریافت اسناد اقدام نمایند.

کلیه مراحل برگزاری فراخوان ارزیابی کیفی از طریق درگاه سامانه تدارکات الکترونیکی دولت انجام خواهد شد.

لازم است مناقصه‌گران در صورت عدم عضویت قبلی، مراحل ثبت نام در سایت مذکور و دریافت گواهی امضای الکترونیکی را جهت شرکت در مناقصه محقق سازند.

اطلاعات و اسناد مناقصه عمومی پس از برگزاری فرایند ارزیابی کیفی و ارسال دعوتنامه از طریق سامانه ستاد به مناقصه‌گران ارسال خواهد شد.

- نظر به اینکه به استناد بخشنامه معاون محترم مهندسی، پژوهش و فناوری وزارت نفت، به شماره

۱۴۰۰/۰۵/۲۱ مورخ ۱۴۰۰/۰۴/۰۴ تأمین اقلام تخصصی در کلیه معاملات (اعم از مناقصه عمومی و محدود و...)، لازم است صرفاً از سازندگان مندرج در فهرست بلند سامانه منابع واحد دستگاه مرکزی وزارت نفت (AVL) صورت پذیرد و در مواردی که برای کالا و تجهیزات یاد شده سازنده داخلی وجود ندارد و تأمین از خارج صورت می پذیرد، مطابق قوانین و مقررات مرتبط و با صرفه و صلاح شرکت اقدام گردد.

- آخرین مهلت ارسال پاسخ استعلام ارزیابی کیفی:** دو هفته پس از آخرین مهلت دریافت اسناد استعلام ارزیابی کیفی در سامانه مذکور بارگذاری نمایند.
- تاریخ و محل تحویل اسناد مناقصه:** متعاقباً به اطلاع واجدین شرایط خواهد رسید
- آخرین مهلت تحویل پیشنهاد و تاریخ گشایش پیشنهادها:** طبق تاریخ های مندرج در اسناد مناقصه.
- لازم به ذکر است پیشنهادهای ارائه شده توسط مناقصه‌گران می‌بایست حداقل تا ۳ ماه از تاریخ تحویل پیشنهاد مالی معتبر باشد.
- در صورت نیاز به اطلاعات در خصوص بازگزاری مستندات در سامانه ستاد، متقاضیان می‌توانند با شماره تلفن ۵ و ۴-۲۱۸۳۷۶۲۶۰ تماس حاصل نمایند. در صورت داشتن سوال در خصوص اسناد استعلام ارزیابی کیفی و نحوه تکمیل آن متقاضیان می‌توانند نسبت به ارسال نامه به شماره نامبر ۵۷-۸۸۹۵۵-۰۲۱ اقدام نمایند.
- اطلاعات تماس سامانه ستاد جهت انجام مراحل عضویت در سامانه:**
مرکز تماس: ۱۴۵۶-۰۲۱

روابط عمومی شرکت نفت و گاز پارس